

Osman Sebrî çû ser heqiya xwe

Hozanê mezin Osman Sebrî di 88 saliya xwe de, li bajarê Şamê, roja 12'ê Cotmehê wefat kir. Osman Sebrî hevalbendê Mîr Celaldet Bexirxan, nivîskarê Hawarê bû. Wî her tim ji bo doza gelê Kurd kar kir û di zindanên her çar dewletên ku Kurdistan dagir kirine de, raza.

Osman Sebrî

Ji rayedarên dewletê yên sivil kes newêre li ser pirsgirêka Kurd tişteki eşkere bibêje

Pirsgirêka Kurd wek agir e!

Li Tirkîyeyê pirsgirêka Kurd naşibe tu pirsgirêkê. Girîngî û tesîra wê jî serdestê hemû pirsgirêkan e. Wisa bûye ku êdî pîvana demokrasiyê, cesareta tevdana vê pirsgirêkê ye. Generalên Tirk rê nadin tu kesî ku bi meseleya Kurdî re eleqedar bibin. Gera Tansu Çiller a dawî careke din eşkere kir ku, çareserîna vê pirsê hê jî di destê generalan de ye. Serokwezîra Tirkîyeyê Tansu Çiller, di vegerê de ji tirsê generalan înkâr ku, li Viyanayê li ser vê mijarê peyiviye.

Pirsgirêka Kurd li Tirkîyeyê mîna agir kî dest diavêjê xwe dişewitîne. Mirovên ku dibînin ev pirsgirêk bi destê artêşê çareser nabe û li gorî xwe li dû çareseriyên siyasî digerin, zû an dereng jî cihê xwe dibin, an jî bi destê kontrgerîla têne kuştin. Hin ji wan jî piştî ku ji aliyê artêşê ve têne tehdîtkirin, ji pêşniyarên xwe vedigerin û êdî der barê pirsgirêka Kurdî de nema dengê xwe derdixin û vê pirsgirêkê bi temamî dispêrin Artêşa Tirk a ku ji pest û zordariyê pê ve tişteki din nizane

Kurd bi koçberiyê jî ji devleta Tirk xelas nabin

Welat Zaxo - Kurdên ku ji Bakur ji ber pêkutiyên dewletê ku gundên wan hatibûne şewitandin û koçberî başûrê Kurdistanê kiribûn, ji aliyê KT'ê ve ji paş ve têne xwestin. Rayedarên dewleta Tirk, ji bo ku Kurdên koçber ji nû ve vegeftin Bakur, bi partiyên YNK'ê û PDK'ê re hevrûniştinan pêk anîn. Kurdên başûrê Kurdistanê li hember vê daxwaza

KT'ê rabûn, li ser vê yekê YNK û PDK ji bo ku, Kurdên Bakur di kampên de bicivînin, pêşniyarê yekî rayedarên KT'ê. Ji bo cihê kampê jî PDK'ê herêma Zelê, YNK'ê jî herêma Akreyê pêşniyarê kirin. Li gorî plana KT'ê û Hikûmeta Başûr, dê Kurdên ku ji Bakur koç kirine, di kampên wek ên Filistinîyan de bêne berhevkerin. Hevdiştinên ji bo avakirina

na kampên berhevkerinê, ji 10 roj berê ve li Dihokê dest pê kirin. Kesên ku ji istixbarata Tirkîyeyê beşdarî civînê dibin, şertê ku ev civîn gere bi dizî bimîne didin ber nûnerên PDK'ê û YNK'ê. Li ser vê yekê Kurdên ku ji Bakur koçî Başûr kirine daxuyandin ku, dê li hember biryareke bi vî rengî bisekinin û li ber xwe bidin.

DI VÊ HEJMARÊ DE

- Behdînan: Kela tirsê û zindana gel Rûpel 14
- Erbakan jî xwe spart generalan Rûpel 5
- Nivîskarê destana 'Leyl û Mecnûn' Seyitxan Qurij Rûpel 13
- Dilber û Çiller Abdurehman Durre Rûpel 13
- Ji Sêwazê bi wir ve çek û leşker hene Rûpel 9
- Di nav gelê me de efsaneyên kulê Rûpel 11
- Ziman, çand û polîtîka H. Sefkan Rûpel 10

Hozanê Kurd Osman Sebrî

Ey hozanê hêja, tu ji kanya esîl
Lawê Kurdên merd î, ji bingeha arî
Ji bo gelê xwe yê hejar bindest û dîl

Navê te wê tim bilind be tu nemir î
Tu nemir î hozanê Kurd Osman Sebrî

Nivîskarê 'Hawar' û hozanê bi deng
Tu xwîniyê welat î, dilsot û pereng
Piştî te re wê bidome ev şer û ceng
Ji bo gelê Kurd betal ke qîr û girî

Navê te wê tim bilind be tu nemir î
Tu nemir î hozanê Kurd Osman Sebrî

Kalê heştê salî, şoreşgerê ciwan
Dilşewatê 'şerê gel' doza Kurdistan
Li ser rêça te dimeşe Jîr Dilovan
Ser wê rêça ronahî bîr û bawer î

Navê te wê tim bilind be tu nemir î
Tu nemir î hozanê Kurd Osman Sebrî

14 Cotmeh 1993 / Jîr Dilovan

NÎŞANA BERXWEDANÊ

Apê Osman!...
Hey dengê her bilbilekî
helbesta her helbeste vanekî
navê li ser her zimanekî...
Nebêje; "Roniya çavê min
kêm bûye

guhên min giran bûne."
Ji roja tu hatî jînê ta îro
tu hêviyên bav û kalan
di çavên me de geş dikî...
Berxwedanê
di rahên me de xurt dikî...
Evîna Kurdistanê
di dilê me de kûr dikî...
Peyva "Welat"
di guhên me de xweş dikî...
Apê Osman!...

Hey vîna xurt
gotîna rast û durist
di rojên teng û dijwar de...
Çiraya ronak
mûm û finda geş
di şevên reş û tarî de...
Nebêje: "Ez pîr bûme
ezê bimrim."
Tu di cerg û dilên me de
di hişên me de
herdem ciwan û sax î...

Apê Osman!...
Hey şûrê Ristem
Çakûçê Kawa
şagirtê Şêx Seîd û Doktor

Fuad
Nebêje: "Ez ne xwenda me."
Tu dibistana xwendin û zanînê
yî

Şoreşa hiş û mejî yî
Va ye destekî te dibêje:
"Tim pênivîs di nav tiliyên
min de bû..."

Destê te yê din dibêje:
"Tim li ser tivingê bûm..."
Lingekî te dibêje:
"Her dem li ser çiya bûm..."
Lingê te yê din dibêje:
"Her dem di zindanan
de bûm..."

Herdu çavên te dibêjin:
"Tu carî em ji girtinê
ji birçîbûn û mirinê
netirsîyan û natirsîns..."
Apê Osman!...
Mamosteyê mamosteyan!...
Tu dibêji:
"Ez mirov im. paşê jî Kurd
im"

Ez jî dibêjim:
Tu nişan î
Nişana mirovahiyê
Kurdîtiyê berxwedanê

Rûxweş

Roj baş gerilla

Ka ez nizanîm ezê ji ku
derê dest bi nivîs û gotarên
ji bo we ciwan û şoreş-
gerên pak û delal bikim.
Ezê bêjim roj baş, lê ez ji
wê jî tîr nabim, ez dizanîm
ew tîra we nake. Vê carê,
ez ji can û dil dibêjim hemû
roj û şevên we xweş, şo-
reşgerên qehreman, rêber
û pêşengên gelê jar û we-
latê mêtîngêh.

We dîsa bi fedekarî, bi
aşîxwazî xwe derxist holê
û xwe bi hemû neteweyên
dinê careke din da nasîn.
Mijokdar bi derewên cur
be cur rûyê xwe mîna jinên
fahişê boyax kirin, ji bo ku
li pêşberî gelê xwe û dew-
letên cîhanê xweşik nişan
bidin. Her metod û hîle bi
kar anî, qoz û çeka wî ya
herî mezin jî ev bû. Lê dîsa
jî serfiraz nebû. Rûyê wî yê
reş û ew nonoştîya di bin
boyaxa fahişetiyê de veşar-
tibû carake din derkete
holê û neyar careke din
bêçare ma. Mîna sewalên
dar li serî ketî kor û gêj bû.
Belê vê carê baş diyar bûye
ku, neyar gelek jar bûye û
nikare xwe li ser lingan bi-
gire. ev jî xurtbûna gerilla
diyarî gel dike. Kedxwar
baş tîgihîştine ku, êdî tem-
enê wan li Kurdistanê
gelek kurt maye. Bi prova-
kasyonên xwe yê hov ni-
karîbû baweriya gel bi-

şikêne û niha baş dizane
ku, nema dikare baweriya
bi yekîtiya sih-çil milyon
Kurdî hatiye pê, dabixe û
kela raperîn û tîkoşînê ne-
ma dikare hilweşîne, baş
tîgihîştîye ku, nema dikare
rêxistina PKK'ê tasfiye bi-
ke. Êdî civaka Kurd bi
tîkoşîna rizgariya netewe-
ya Kurdistanê hatiye gu-
hertin, hemû dest dane
hev û bingehê tîkoşînê roj
bi roj, kêlî bi kêlî xurttir û
geştir dikin.

Ewîl dilop bû, bû rûbar,
bû gol, bû derya û êdî bûye
oqyanûs. Pîsî, kirêti û xayî-
niyê da ber pêlên xwe û
rûpeleke nû vekir ji çîna
karker re, bû rûmeta cot-
kar, gavan, koçer, gundî û
zarokên li ber dîwaran. Ni-
ha hemû Kurdên dilpaqij li
Kurdistanê bûne xwediyê
rûmeteke gelek mezin, ev
jî fedekariya hemû tîkoşer
û şervanên tîkoşîna aza-
diyê tê, pêwîst e em hemû
Kurd, ev kiryarên qîz û
xortên ku ji nav dilê me
der hatine û ala rûmetê hil-
dane ser milê xwe, tu car jî
bîr nekî.

Bimînin di xweşiyê de
tîkoşer, leheng û nemirên
qada şer/ Gul û nêrgîzên li
ser çiya/ Şevreşên xewna
dagirkeran.

**Kedkar Çin/ Dêrika
Çiyayê Mazî.**

Serê gelê me sax be

Mamosteyê me yê mezin û bi
rûmet **OSMAN SEBRÎ** di 88
saliya xwe de nemir bû. Apo! Em
bi te û xebatên te yê li ser ziman,
wêje û welatparêziyê
serbilind in. Tu ji me re roniya di
tariyê de bûyî. Bila serê me tevan
sax be
Enstîtuya Kurdî ya li Stenbolê

Nivîsara Welat

Ev tîkoşîn ji bo çi ye?

Di dema îro de navgînên ragihandinê yê girseyî
wisa bi pêş ketine ku, lingê çivîkekî li çola Avus-
tralyayê bişkê wê dengê qirçîna wê bigihîje Afrî-
kayê. Di demeke wiha de bandora çanda gelekî li ser
çanda yê din tîstekî pîr xwazahî ye.

Bi rastî, di warê çandê de danûstandina gelan, ger
di şertên wekhev de çêbin, wê mirovahiyê jî gelek bi
pêş ve bibe. Bes mixabin ne di dîroka mirovahiyê ya
kevin de, ne jî di ya nûjen de ev şert û rewşên wekhe-
viyê nebûne nisîbê mirovahiyê. Ji ber vê yekê danûs-
tandinên nav gelan, êdî zehf berjewendiya aliyekî der-
dixe pêş, aliyê din jî ji mecbûrî di bin tesîra çanda yê
serdest de dimîne, dî re jî êdî bi tu awayî nikare xwe ji
çanda serdest xelas bike. Wekî din ji çanda xwe re jî
dibe biyan.

Ji wan gelên ku ne di şertên wekhev de dijîn û di bin

**Zehfên Kurdên Bakur
tevî ku bi Kurdî zanin,
dîsa jî serê xwe pê re
naêşînin û çawa ku bi
Kurdî re eleqeder bibin,
pê bixwînin û binivîsin
dibêji qey wê Tirkîya xwe
ji bîr bikin. Helbet em ne
li dijî xwendin û nivîsan-
dina bi Tirkî ne, lê em
nizanin ev çi eşq û evîn e
ku, ev çend Kurdên
Bakur bi zimanê Tirkî ve
girê dide?**

bandora çand û
zimanê gelên din
de ne, gelê Kurd
mînakekî berbi-
çav e. Bi taybetî jî
Kurdên ku li ba-
kurê Kurdistanê
dijîn zêde asimile
bûne û ji zimanê
xwe re bûne bi-
yan. Zehfên
Kurdên Bakur te-
vî ku bi Kurdî za-
nin, dîsa jî serê
xwe pê re naêşî-
nin û çawa ku bi
Kurdî re eleqeder
bibin, pê bixwînin
û binivîsin dibêji
qey wê Tirkîya

xwe ji bîr bikin. Helbet em ne li dijî xwendin û nivîsan-
dina bi Tirkî ne, lê em nizanin ev çi eşq û evîn e ku, ev
çend Kurdên Bakur bi zimanê Tirkî ve girê dide?

Em bawer in ku, Kurd ji sedî dehê wextê xwe yê ku
didin zimanê Tirkî û yê din, bide zimanê xwe yê zik-
makî wê bi sedhezaran xwendevanên zimanê Kurdî
çêbibin.

Dema tu vê ji van kesên ku Kurdî dijwar û zehmet
dibînin dipirsî, dibêjin, "Ma ziman çi ye, wê ziman ne
rizgar bike?" Em jî dibêjin ma nexwe tîkoşîna ku îro
gelê Kurd dide ji bo çi ye? Ne ji bo bidestxistina çand,
ziman û hemû berhemên Kurdistanê ku, îro di bin dest
û pesta dagirkeran de talan bûye û hê jî tî talankirin?
Dawî em vê dibêjin, ziman ne her tîst be jî cihê wî pîr
giring e di bidestxistina serxwebûn û azadiya welatekî
de. Zimanên din jî ji me re pêwîst in, lê pêşiya hemû-
yan zimanê me.

Tê di dilê me de bijî

Stêrka wêje û zimanê Kurdî
OSMAN SEBRÎ ji dilê me
xuricî.

Apê Sebrî bi xebat û jiyana xwe
ya bi êş, xwe di dilê me de
nemir kir.

Bila serê gelê me sax be.

Xebatkarên Rojnameya Welat

DYA dixwaze ji Somaliyê derkeve

Nûçeyên Derve- Amerîka piştî derbeya ku, di 3'yê mehê de ji alîgirên Aîdîd xwar, hê fêmkir ku, ketiye dafîkekê. Niha ji nûnerên DYA'yê hewl didine xwe ku, xwe ji vê dafîkê rizgar bikin.

Roja 3'yê Cotmehê hêzên DYA'yê agahdar dibin ku, dê hêzên Aîdîd li Hotêla Olimpik civînekê li dar bixin û diavêjin ser vê civînê. Di vê cerdê de, hin ji mirovên Aîdîd ên girîng dikevin destê hêzên DYA'yê, lê derbeyeke mezin ji, li leşkerên Amerîkî dixin. Di cerdê de 17 leşkerên Amerîkî mirin, zêdeyî 70 leşker ji birîndar bûn. Hêzên Aîdîd 2 firokeyên Amerîka ji daxistin û 8 leşker ji dil girtin. Di vê bûyerê de 20 kes ji ji Somaliyan mirin.

Ev bûyer di nav gelê Amerîka de tirsê Wîetnamê, nû kir. Berpeyiyên (reaksiyon) gel bilind bûn. Clinton li hember reaksiyona gel, piştî guftûgoyên tund biryara zêdekira leşkerên li Somali stand û ev biryar ji Senatoyê ji derbas bû. Hin ji senatoran daxuyandî ku, ger Clinton leşkerên Amerîkî ji Somali venekişîne, dê pereyên ku, ji bo vê operasyonê hatine veqetandin bi temamî bibirrin.

Li gorî lêpîrsînên hin kovarên Amerîkî, mirovên Amerîkî, ji sedî 86 vekîşîna ji Somaliyê dixwazin. Ji van kesan ji sedî 60 dibêjin bila vekîşîna di demeke kurt de pêk were. Li ser

Leşkerên DYA'yê Zarokên Somaliyê tîrnekirin lê laşê wan şewitandin

Li gorî lêpîrsînên hin kovarên Amerîkî, mirovên Amerîkî, ji sedî 86 vekîşîna ji Somaliyê dixwazin. Ji van kesan ji sedî 60 dibêjin bila vekîşîna di demeke kurt de pêk were. Li ser berpeyiyên gel û Senatoyê Clinton daxuyandî ku, dê leşkerên xwe heta 31'ê Adara 1994'an ji Somaliyê vekîşînin.

Ev ji diyar dike ku tirsê Vîyetnamê di dilê gelê Amerîkî de cih girtiye û naxwaze careke din bikeve rewşa xwe ya li vîyetnamê

berpeyiyên gel û Senatoyê Clinton daxuyandî ku, dê leşkerên xwe heta 31'ê Adara 1994'an ji Somaliyê vekîşînin.

Hedefên ku, Amerîka dabû pêşiya xwe ji bi teamî diguherin. Niha xwe-xelaskirina ji dafîka Somali bûye he-

defa wan a yekemîn. Ji bo vê yekê jî, rizgarkirina leşkerên dil bûye problemeke mezin.

Di destpêka dagirkirina Somaliyê de, her çiqas Amerîka armanca xwe wek pêkanîna wezîfeyên însanî nişan dabû jî, dixwest hin berjewendiyên a-

borî û siyasî pêk bîne. Lê berxwedana gel rê nade ku, ev tişt pêk were. Jixwe gelê Amerîka naxwaza bikeve dafîkekê wek ya Wîetnamê. Ji sedî 96'ên gelê Amerîkayê rizgarkirina leşkerên dil, ji bo çareserîya pîrsgirêkê û vekîşîna ji Somali wek xala yekemîn dibîne. Kesên ku destavetîna Amerîkayê ya pîrsgirêkê derveyî di cih de nabînin jî, ji sedî 51 in, ev yek ji bo pêşeroja Pergala Nû, ne tiştê baş e.

Niha DYA dixwaze barê Somali li ser milên NY'ê (Neteweyên Yekbûyî) û hinek dewletên Afrîqî siwar bike. Serrawestîna ku Aîdîd îlan kir ji bo DYA'yê derfeteke mezin e. Lewre nûnerê Amerîka Robert Oakley dest bi gera aştiyê kir. Serokê NY'ê Butros Galî dixwaze bi alîkariya Serokê Misirê Husnî Mubarek û bi beşdariya çend dewletên Afrîqî, roja 20'ê Cotmehê li Etopiyayê civînek li dar bixe û bi van dewletan bide pejiwandin ku, leşkerên Afrîqî têkevin dewsa leşkerên NY'ê. Lê berdevkên Aîdîd daxuyandî ku, naxwazin ev civîn pêk were, nexwe dê rê nedin vê civînê û heta ku, mirovên Somali yê girtî neyên berdan, ew leşkerên DYA'yê bernadin.

Her çiqas ev daxuyandî ji aliyê Aîdîd ve hatibe dayîn jî, gera "nûnerê aştiyê" berhema xwe da û hêzên Aîdîd roja 14'ê Cotmehê, pilotê firokeyê Michael Durant serbest berdan.

Kongrey Bruksel bo alîkariyê Kurd

Le Başûr, bo zîstan dar ko dekenewe bo sûtandin

Nûçeyên Derve-Danyal Mîtiran jîniy Serokiy Firense û Serokiy Komeley Frans Libertêh bangewaziy Dr. Potris Xaliyî razgiriya giştîyî netewe yekgirtuwekaniyê kird bo ewey desbecê bikewête kar le pênav ragirtîniy bomba baraniyê gundekaniyê Kurdistaniyê Iraq le layen Iranewe û herwiha hikûmetiyê Iraq naçar bikat bo ewey wîzeyê kareba bidatewe be nawçe Kurdiyekaniyê bakûriyê Iraq.

Herwiha gutiy: "Pêwîst e xebatêkiy zîyatîr bikrê dijîy Kîrdewekaniyê hikûmetiyê Iran ke buwete hoy ewey hezaran hawnîştîmaniyê Kurd le gundekaniyê xoyan derbeder bibin.

Em gutaneyê Danyal Mîtiran lew gutareda hatin ke rojiyê yeksemme rabirdû 11.10.1993 le destpêkiyê Kongreyê Broksilê pêşkêşiyê kird. Em Kongreyê nêwdew-

letiyê le layen wilatgeliyê Ewropayê û daûdezgayê Ewropayê bo harîkariyê Kurdiyê Iraqê rêk xira.

Ebrehard Rayin niwêneriyê Komeleyê Ewropayê gutiyê kewa em komeleyê ta êsta le seta 60'iyê ew harîkariyêaneyê pêşkêş kirduwe ke dirawnete Kurdiyê Iraq.

Em Kongreyê ke sê rojiyê xayand, deyewê binkeyekiye hemîşeyî bo komeleyê Kurdiyê yekan le pêtextiyê Belçîka bikatewe û hendê pirojeyê cêbecê bikat bo ewey danîştwanîyê derbederiyê Kerkûk û Musil û Xaneqîn bigerênewe şîwênîyê xoyan. Herwiha deyewê legelê hendê rêkxrawîyê nahikûmetiyê Ewropayê rêk bikewê bo ewey programêkê dabînen le pênav awedanê kirîneweyê hezaran gundiyan sûtaw û rizgarbûn le nizîkeyê dû milyonan Mîna ke bûnete kospe le rêgeyê awedankir-

dineweyê rûberêkiyê firawanîyê Kurdistaniyê Iraq.

Herwiha hikûmetiyê Kurdistaniyê daway ewey kird ke palawtgayakiyê biçûkiyê bidrêtê bo ewey sûtaniyê û kîrosîniyê pêwîst bo danîştwanîyê destber bikat.

Hem Toftîq wezîriyê Hawkariyê û Mirovayetiye le hikûmetiyê Kurdistaniyê Başûr gutiy: "Pêwîst e helgirtîniyê gemaroyê abûrî leserê Iraq be merciyê ewe bê rejîmiyê Iraq hengawiyê dîmukrasîyê bihawêjê." Herwiha gutiy: "Eger eme nebê ewa rejîmiyê Iraq carêkiyê tirê degerête ser sitratîciyê şerîyê kîmiyawî û şer û kuştar, eme take çekêke be destmanewe bo ewey Iraqiyê pê naçar bikeyn ke hengawiyê dîmukrasîyê helêne."

(Le Rojnamey ALHEYAT ewe)

12.10.1993

Wergêr: Niwa Hebib

Li Yewnanîstanê PASOK bi ser ket

Nûçeyên Derve- Di hilbijartîna giştîyê ya li Yewnanîstanê Teverga Sosyalîst a Pahlênîk (PASOK) bi ser ket. Piştî ku encama hilbijartîne kîfîş bû Serokê Pasok'ê Papandreou ji bo avakirina hikûmetê dest bi xebatê kir.

Di hilbijartîne de PASOK ji sedî 46.8, dijrabere wê PDN (Partiya Demokrasiyê ya Nû) ji sedî 39.3 ray standin. Ji bilî van partiyên mezin Partiya Komunîst ji sedî 4.3 û Partiya Bihara Siyasî jî, ji sedî 4.8 ray standin. Parlamentoya Yewnanîstanê ji 300 endaman pêk tê. Li gorî encama hilbijartîne PASOK'ê 170 kursî, PDN'ê 111 kursî, PKY'ê 9 kursî û PBS'ê jî 10 kursî bi dest xistin.

Li gorî çavkaniyên siyasî sedema bi bînketîna PDN'ê problemên aborî ne. Li Yewnanîstanê jî, her ku nexweşînen aborî wek: inflasyon, bêkarîtiyê û hwd, zêde dibin hikûmetê berê xwe didin gel û vî barê giran li piştê wan siwar dikin. Di nav mesrefên giştî de, pereyên ku ji bo xizmetên civakî, wek: av, elektrîk, perwerdeyî û tenduristiye tene veqetandin, kêman dibin û bi a-

Andreas Papandreou

rizikîrîna hinekê dezgehên endustrî û xizmetê, bêkarîtiyê zêde dibe. Ev jî dibin sedemê ku gel di hilbijartînan de ray nedîn partiyê iqtîdarê.

Her çiqas di hilbijartîne de PASOK bi ser ketibe jî, tu kes bawer nake ku dê ji van problemên re çareseriyêkê bibîne. Ev reaksiyona (berpeyî) jînekê li hember pîrozbahiyên alîgirên PASOK'ê, bawerîya gel baş tîne ziman:

"Ez tînegihîjim evqas pîrozbahî jî bo çî ne. Ji ber ku, ez baş dizanim, dê mîrê min di sa bê kar bimîne û ezê di sa di dawîya mehê de di dayîna kirîyaya mala xwe de bikevim tengasiyê".

Komûtanê Qerargeha ARGK'ê Cemîl Bayik: 'Şerê taybetî wê serê Güreş bixwe'

Navenda Nûçeyan- Komûtanê Qerargeha Navendî ya ARGK'ê Cemîl Bayik ji rojnameya Özgür Gündem'ê re, di nav çarçoveya operasyonên dewletê ku, li hember gerîlayên ARGK'ê pêk tên de rewşa şer nixand û der barê amadekariyên xwe yên ji bo zivistanê li pêş me de agahî dan. Wekî tê zanîn Serleşkerê Artêşa Tirk Doğan Güreş ji bo kokbirîna PKK'ê ji rayedarên dewleta Tirk re heta bihara wê bê muhlet danîbû. Li hemberî wê biryara Artêşa Tirk ku, dixwazin heta dawîya biharê bi metodên leşkerî pirs-girêka Kurdî çareser bikin, Komûtanê Qerargeha Navendî ya ARGK'ê Cemîl Bayik ji wiha axivî:

"Em zivistanê bêhtir dikarin pêdiviyên xwe yên sihêti û lojistik bi dest bixin. Zivistan li Kurdistanê xedar derbas dibin. Lewre ji ev yek ji leşkerên Tirk re dibe problem. Em di wê navê de hemû pêdiviyên xwe bi dest dixin û ji niha ve me di binê erdê de nexweşxane û gelek stargeh çêkirine."

"Serleşker bi van operasyonên ku, dikirin ewle bû, lê weke tê ditin tu encam nestandin. Zivistanê avantajên me zêdetir in. Lewre dê nikaribin tu tiştî bi dest bixin."

Cemîl Bayik wekî din daxuyand ku, di rojê de li der dora 50 kesî beşdarî refên gerîla dibin, lê ev hejmar li gor herêman diguhere û di vê pêvajoyê de bêhtirîn li herêma Serhedê beşdarî zêde ne.

Li ser operasyonên dewletê yên dorfireh ku, mehek berê li hêla çiyayên Agirî û Tendûrekê dest pê kirin û niha ji cih bi cih didomin, Cemîl Bayik daxuyand ku, dewlet di van operasyonan de têkçûneke mezin jiya ye. Cemîl Bayik axaftina xwe wiha domand: "Li Tendûrekê 2, li Agirî ji 3

Cemîl Bayik

hevalên me şehîd ketin. Lê ji Artêşa Tirk 33 leşker hatin kuştin. Dema bi vê operasyonê negihîştin armanca xwe dest bi avêtina bombeyên naxwaz kirin. Lê di sa ji tu encam negirtin."

Li ser gotina Serleşkerê Tirk Do-

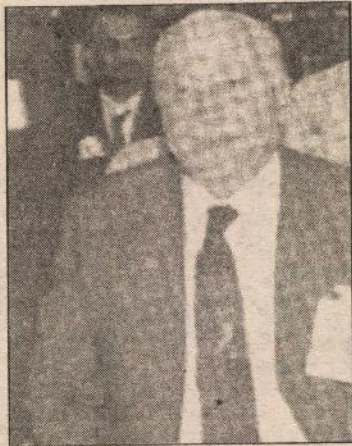
ğan Güreş ku gotibû, emê heta dawîya biharê kokê li PKK'ê binin jî, Cemîl Bayik wiha got: "Serleşker bi van operasyonên ku, dikirin ewle bû, lê weke tê ditin tu encam nestandin. Zivistanê avantajên me zêdetir in. Lewre dê nikaribin tu tiştî bi dest bixin. Bi vî awayî here, dê Serleşker îstifa bike û ev îstifa dê ji me re nebe sîrprîz."

ŞERRAWESTINEKE NÛ TUNE

Komûtanê Qerargeha Navendî ya ARGK'ê Cemîl Bayik li ser ihtîmala biryardayîna şerrawestineke nû wiha axivî: "Me di Adara borî de, bi hin mercan şerrawestîna îlan kir. Mercên me hê jî derbasdar in. Ger dewleta Tirk li gorî daxwazên me yên wekhevî û mercên şerrawestîna borî hewl bide xwe, dibe ku, em vî binirxînin. Lê wekî din, em bi tu awayî careke din biryara şerrawestîna ya yekalî nastînin."

Erbakan jî xwe spart generalan

Serokê Partiya Refahê (RP) Necmettin Erbakan, di Kongreya Çaremîna Refahê de li ser pirs-girêka Kurdî ji rawestîya, weşan û perwerdehiya bi Kurdî parast û li hemberî fikra federasyon û dewleta bi serê xwe derket.

Necmettin Erbakan

Navenda Nûçeyan- Kongreya Partiya Refahê ya ku ji mehan ve amadehiyên wê dihatin kirin û dixwestin kesên xuyani û navdar ji bikişînin nav refên xwe di 10'ê Cotmehê de, li Enqereyê, li "Atatürk Spor Salonu" yê bi beşdariya gelek alîgirên ve çêbû. Kongre wek ku dihat hêvîkirin kesên xuyani û rûçikên nas nekişand nav refên xwe. Wek Korkut Özal, A. Kadîr Aksu, Alî Coşkun. Lê ji aliyê din ve Xoce Erbakan ji artêşa Tirk 6 general û 28 efserên teqawudbûyî tevî 7 wezîrên kevin ên ji ANAP'ê ber bi xwe ve kişandin. Di dema diyarkirin û xwendina navan de ji sloganên wek Artêş û millet dest bi dest". Ev e artêş, ev e serdar" ji nav alîgirên bilind dibû.

Necmettin Erbakan di axaftina xwe ya kongreyê de li kirin û çespînên hikûmetê

rexneyên xwe girtin, kirin û biryarên Çillerê nixand. Erbakan biryarên arizîkirinê jî şiband wek kesên ku di qumârê de têk çûbe û malê xwe bi lez û bez derxistibe mazatê.

Beriya kongreyê bi hefteyan çapemeniya devkî û ya nivîskî li ser amadehiyên Refahê yên kongreyê radiwestîyan, didan daxuyandin ku, Refah dest bi pêvajoya xwe nûkirinê kiriye û dixwaze ji partiya bawermendan bifilite, bibe ya girseyî. Her wiha ji bo bidestxistina desthilatê guherînan anîbûne rojeva xwe.

Di axaftina xwe ya kongreyê de parêzvanê "Pergala Dadî" (Sazûmana bi Adalet) û "Nêrîna Neteweyî" Prof. Dr. Necmettin Erbakan çareserkirina hemû gelsên Tirkiyeyê di ramana îslamî de dit û "Heta ku heqîqeta îslamê neyê ditin, ji meseleya Kurdî re çare

nîn e" got. Her wiha Xoce Erbakan ji weşan û perwerdehiya bi Kurdî re jî çav şikand, pirs-girêka Kurdî jî kire sê beş; wek: "Meseleya Kurdî", "Meseleya Başûrê Rojhilatê Enadolê" û "Meseleya Terorê". Erbakan nêrînen xwe yên li ser pirs-girêka Kurdî wiha derbirand (îfade kir): "Mafên birayên me yên Kurd hene, lê em tu car destûr nadin federasyonê. Ev ji kesî re bextewariyê nayîne. Ger ku radyo, TV, perwerdehî, şanoya bi Kurdî biratiyê zexim bike, em li cem wan kesan in ku dixwazin vî yekê bikin, bila Xwedê ji wan razî be."

Di nav vexwendiyên kongreya Refahê de hin kesên ku balê dikişandin ser xwe ev bûn: Ramangirê Marksîst ê kevin ê Fransîz ku niha bûye misilman Roger Garaudy, Wezîrên Dewletê Bekir Samî Daçe, Mehmet Gölhan, Serokên Belediyên ku derbasî nav Refahê bûne, Isparta, Nevşehir, Malatya, Samsun, Sinop û Boyabatê.

Derdorên siyasî Kongreya Refahê û propagandayên ji bo wê, ji bo dewletê wek hêviyekê nixandin. Dadixuyînin ku, hemû partiyên pergale (sistemê) li ber çavê gelê Kurd reş û bîrûmet bûne, ji ber vî rewşê dewlet dixwaze bi îslamxwazan re li ber veqetîna gelê Kurd a ji Tirkiyeyê hinek be jî bigire û ji hin kesan û dorhêlan re bike wek hêviyekê.

PIŞTÎ KUŞTINA SÎNCAR Û GIRTINA KAYA

Pêkûtiya dewletê ya li ser DEP'ê didome

Navenda Nûçeyan- Li Tirkiyê kotekiya dewletê ya li ser gelê Kurd û saziyên demokratîk didome. Hêzên dewletê ji aliyê ve çiya û baniyan dide ber bombeyan, ji aliyê din ve bi hemû hêzên xwe, êrişan dibe ser rêxistin û saziyên gelê Kurd. Li Kurdistanê di 16'ê îlonê de hinek serokên Belediyeyan, destên xwe ji partiyên xwe kiribûn û derbasî DEP'ê bûbûn. Li ser vî bûyerê DGM (Dadgeha Ewlekarî ya Dewletê) ya Stenbol û Enqereyê li serokên belediyeyan daweyê vekir. Di 14'ê Cotmehê de Serokê Belediyeya Hezoyê Abdullah Kaya, ji a-

liyê DGM'ê ve, hate girtin. Sedema girtina Kaya beyankirina şerrê qirrêji, yê li Kurdistanê bû. Ji aliyê din DGM'ya Enqereyê jî nesekîni, daweyek li 13 serokên Belediyeyên Kurdistanê yên ku, ji partiyên xwe derketibûn û beşdarî DEP'ê bûbûn vekir. Ev daweyê hinceta ku, serokên belediyeyan di beyanatên xwe de qala cudaxwaziye kirine vedibin. Dîroka daweyê 20'ê Cotmehê ye.

Li İzmirê jî DGM'yê Serokê Partiya DEP'ê yê Manîsayê, Ahmet Sağan girt. Ahmet Sağan ji ber axaftina xwe ya komcivîna DEP'a Manîsayê, hate girtin.

Li Parîsê şeva 7 saliya YJWK'ê

Welat/ Parîs- Di roja 10.10.1993'an de, YJWK (Yekîtiya Jinên Welatparêzên Kurdistan) ji bo 7 saliya salvegera avakirina xwe şevêkê li dar xist. Bi beşdariya nêzîkî 1200 kesî, şev di 4'ê êvarê de dest pê kir. Pîrriya beşdarên şevê jinên bi rengên kesk û sor zer xemilandi bûn.

Piştî rêzgirtina bi deqî-qeyêkê ji bo giyana şehîdan, şev dest pê kir. Dû re bi awayekî fireh rewşa siyasî ya YJWK'ê hate nixandin û rola jina Kurd hate şroveki-

rin. Piştî axaftinan grûbên folklorê dest bi pêşkêşîya hunerê xwe kirin. Piştî wê jî, mesajên ku ji şevê re hatibûne birêkirin hatin xwendin û dîre jî şano (tiyatroya) ya ku li ser jiyana Kurdên li Ewropa hatibû amadekirin dest pê kir. Ev listik bala beşdaran gelek kişand ser xwe.

Hunermend Xelîl Xemgîn, Tirêj û Mizgin bi dengên xwe yên xweş û bi stranên xwe şevê rengandin. Şeva YJWK'ê bi strana "Apo hate Hilwanê" saet di 10'an de qediya.

Netewe namirin, ew bi xwe xwe dikujin.

Gotina Pêşyan

Hiştira 'terrorîst'

Hiştir jî bûn qurbanên rengên kesk û sor û zer!

Wisa dixuye şerê li Kurdistanê ku, ev neh sal e didome xedarîyek mezin gihandiyê psikolojiya endamên hêzên dewletê yên leşkerî. Edî zû bi zû hêdana wan li ber tiştên ku, Kurdîtiyê tine bira wan nayê. Carina ji ber vî awayî bûyerên ecêb diqewimin û mirov bêhemdî xwe bi wan dikene.

Ev bûyera dawî jî yek ji wan e. Ji bo merasîma vekirina rîya di navbera Siwêrek û Amadê de hin wezîrên hikûmetê tene vexwendinê herêmê. Wezîrê Mafên Mirovan Mehmet Kahraman, Wezîrê Îmaratê Onur Kubaracıbaşı û yê Tûrîzmê Abdulkadir Ateş. Serokê Belediyeya Ruhayê û xwediye

fîrmaya ku, rê çêkiriye çawa dibihîzin ku, dê ji Enqereyê wezîr werin, hema bi lezgnî ji Qerejdaxê bi buhayê 12 milyon pereyê Tirkî hiştirekê (devê) dikirin ku, li ber piyên wezîran serjê bikin.

Bi dilxweşiyê mezin hiştira xwe dajon meydana ku, dê tê de merasîm çê bibe. Bes problemeke ku ne li hêviyê bûn, derdikeve pêşya wan. Di devê meydana de polis hiştirê digirin û binçav dikin. Sedem jî ewe ku, hiştir bi benik û qordeleyên kesk û sor û zer hatiye xemilandin.

Gelê ku li meydana civiyane tu mane li vê tewra polîsan bar nakin û ji wan dipirsin ku, ka gelo çima wiha dikin. Bersiva polîsan wiha ye: "Ev hiştir bi van rengan propagandaya PKK'ê dike." Û dest bi vekirina qordele û benikên bi hiştirê ve girêdayî dikin. Piştî ku, hiştirê ji van rengên delîlê cudaxwaziyê xelas dikin, didin xwediye wê. Di vê navê de wezîr bi yek dengê daxwaz dikin ku, hiştir neyê qurbankirin. Bi vî awayî jî hiştir ji qurbanbûnê xelas dibe.

Min got û negot

Sûc ji qebahet mezintir e. Serokwezîra me ya delal, di gešta xwe ya Avusturyayê de dermanê doza Kurdî dîtibû. Bi lez û bez hate malê û derman êşkere kir. Lê general û tevî Bavo terpûsek li nava serî dan. Deng jê biriya. Tansu Xanim bi Felîpe Gonzales, Serokdewletê Îspanya re peyivîbû. Gonzales hatibû hawara wê. Derman "Modela Bask'ê" bû.

Wan ji êşa xwe re çare dîtibûn. Vê carê dixwestin ku, aqûbet li serê Tirkîyeyê be.

Lê Tansuya xişim û nezan nizanibû ku, rewş xerab e û wê çerxa felekê jê re çep bigere. Lê weke tava feyrokê hatin hev. Xaxan tê de kirin. Tansuka me bêgav ma (Xwedê ji wan re nehêle) tûka xwe bibalêse. Rebenê xwe ji destê çavsoraniyê zorê filitand.

KÊ ÇI PEKAND?
 "Ez bi Gonzalez re li ser modela Bask'ê nepeyvîme. Bask çî ye? Ez nizanîm"
 Serokwezîra Tirkîyeyê
 Tansu Çiller

'Olimpiyata 2004' an bila li Stenbolê çêbe'

Olimpiyata sala 2000'î Komara Tirk kar nekir, lê ya sala 2004'an, garantî wê li bajarê Stenbolê çêbibe.

Li bajarê Stenbolê, li navçeya Emînonüyê ev 45 roj in ku, pakişkarên(çöpçü) Belediyeyê di girevê de ne. Sedemê greva karkeran jî ji ber ku, ev 3 meh in ku, meaş wan, ji aliyê Belediyeyê ve nehatiye dayin. Navçeya Emînonü, ji aliyê aborî ve jî gelek bi pêş ketiye.

Gava ku, mirov di kolan û kuçeyan de derbas dibe, ji bêhna genî gêj dibe. Ji bo vê yekê jî xebatkarên Belediyeya Emînonü di nava kuçeyan û kolanan de li ser koma zilgo wiha nivîsandine. "Bila olimpiyata 2004'an, li Tirkîyê bibe." Gava mirov çav bi van dikeve, mirov xwe nagire û dibêje gelo wê o-

limpiyata 2004'an çawa li Tirkîyê û li bajarê Stenbolê çêbibe." Lê wexta ku, em çûn me xwest ku, wêneyên kuçeyekî bikşînin, yek nêzikî me bû û wiha got: "Ev olimpiyata han ya 2004'an, wê ji bo gemarê, bê avakirin, wisa dixuye"

Tirkîye ji vî alî ve favoriya yekemîn e, dimena keçe û kolanên Stenbolê çavên mirov dideline. Yekî din jî hat cem me û wiha got. "Hevalno baş bikşînin wêneyan, heke ku, şerma Tirkîyê piçek jî hebe ev eyb besî wan e û ezê tiştêkî din jî bibêjim, heta ku, rojnameya Hürriyet ê li vir bû, bi fetl û futa belediyê dixapand û nedihîşt ku, ewçend li ser hev bicivin. Lê niha wan jî ji vir barkiriyê, xwedê li halê me xwedî derkeve.

Jûjî...

Doğan Güzel

Xoce xapandin

Xoce Necmettin Erbakan hêz da xwe ku, here ber perrê esmanan lê, Xwedê ji xêrnexwazan qet ne xweş be, jê re bûn asteng. Kirin ku, Xoceyê me yî dindar û delal xwe bispêre generalan.

Ew kesên "bawermend" nehiştin ku Xoce averê bibe û çav berde iqtidarê. Çavnebarî her bela ye. Jixwe Xoce qet ji wan kesan nefilitî. Her jê re dibin dirî û strî. Niha jî di Kongreya

Caremîn de kirin ku, miradê wî di cavê wî de bimîne û kesên wek Korkut Özal, Abdulkadir Aksu, Ali Coşkun û hwd. bikevin bin perr û baskên Xocê axirê zeman.

Pêşî rê li Xocê me yî camêr girtin û ew spartin generalên Kemo û Îsmetê Kerr. Vê carê, ji dilnexwazên Xoce re kew li darê ket. Dê bibêjin: "Jixwe me dizanibû ku, Xoce nepak e, kiras ji bejnê şiqitî."

Ji Sêwazê û wir ve çek û leşker hene

Ercan Kiliç

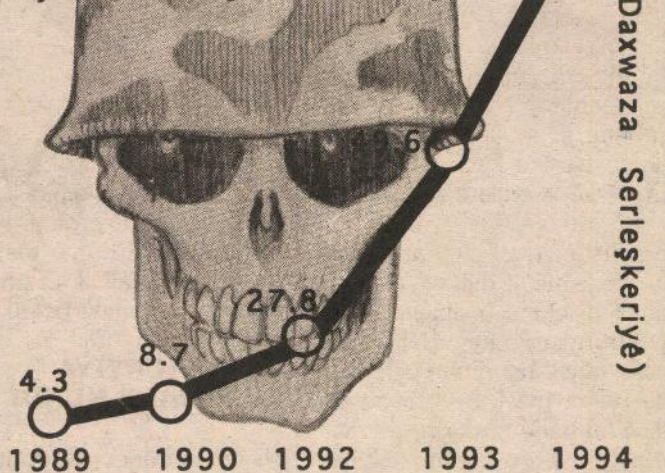
Mesrefên ku, ji bo leşkeriyê li Tirkîyeyê tê kirin, hemû ji bo şerê li Kurdistanê ye. Ji sala 1989'an bi vir ve, para artêşa Tirk a di xezîneya (butçeya) wê de her sal, ji sedî du sed (%200) bêhtir dibe. Li di gel vê yekê para ku, bajarên Kurdistanê ji xezîneya Tirkîyeyê û ji dahata neteweyî ya nesafî ya hundirîn distîne, ber bi sifirê ve diçe. Ev yek ji dide nîşan ji ku, Komara Tirk mirinê, xelayê û xizaniyê dibe Kurdistanê. Para ku bajarên Kurd ji dahata neteweyî ya nesafî ya hundirîn (DNNH) di nav 0 û 0.49 de ye. Ev rewş, ji bo bajarên Tirkîyeyê di seriya 1.50 de ye. Li metropolên Tirkîyeyê wek Stenbol ev reqem 23.30, li İzmirê 8.13, li Edenê 3.28, li Enqerê 7.02, li Bursayê 5.58 e. Ev reqem di sala 1993'yan de li bajarên Tirk her bêhtir dibe, lê li yên Kurd kêmtir dibe.

Para Stenbolê ji hemû bajarên Kurd zêdetir e

Li gorî reqemên 1988'an herêmên Kurd dîsa ji yên Tirk kêmtir parê ji dahata neteweyî ya nesafî ya hundirîn (DNNH) distîne. Dîsa ev hej-

Di butçeyê de para artêşê

(Hejmar wek trilyon hatine dayin)

mar gava ber bi sala 1993'yan ve tê ferqa navbera herêmên Kurd û Tirk zêde dibe. Mînak Herêma Marmarayê ji DNNH'yê, li gorî hejmarên sala 1988'an ji sedî 57.03 standiye. Para ku bajarên Kurdistanê standine 7.19 e. Dîsa li gorî sala

1988'an li bajarên Kurd serê mirovê ji DNNH'yê 0 û 250.000 Lîrayê Tirk dikeve. Ev rewş ji bo bajarên Tirk di navbera 500.000 û 1.000.000 Lîrayê Tirk diguhere.

Belkî Tirkîye ji ber ku serê mirovê zêdetir (li gorî stan-

Ji bajarê Sêwazê bi wê ve bi tenê çek, leşker, polis, timên taybetî, balefir, tanq û firoke diçin. Serleşkeriya Tirk, hesabên ku li ser enflasyon û rêgirtina li ber bilindbûna wê û butçeya 1994'an tê kirin, serobino dike. Li ser daxweziya Serleşkeriya Tirk a 50 trilyon lîrayê Tirk, ji niha ve hate diyarkirin ku, wê sala 1994 ji bo gelê Tirkîyeyê bibe saleke windabûyî.

ber daxwaza 50 trilyonê din ji aliyê serleşkeriyê ve ev reqem li gorî 1994'an dibe ji sedî 86.

Di nav 50 trilyonê ku, Serleşkeriya Tirk xwestiye de, mesrefên personelên artêşê ne tê de ye. Dema ev heqîqeta mesrefên artêşa Tirk a ji ber şerê li Kurdistanê em bidin ber çavê xwe, ev hejmar hin bêhtir mezin dibe. Lewre xebatê tene kirin ku butçeya serleşkeriya Tirk derkeve 86 trilyonê. 36 trilyon ji bo xerc û mesrefên personelên artêşê, yê din jî ji bo diravdaniyê (tehsîsatê) tê xwestin.

Ji aliyê din ve, ev daxwaziya ku, ji hêla Serleşkeriya Tirk ve kirin bûye sedemên genceşî û guftûgoyan di navbera Serleşkeriya Tirk, Wezaretê Maliyeyê û Heyeta Plankirina Bilind de. Dê biryara wê ji aliyê Serokwezîr Tansu Çiller ve bê dayîn. Gava em evdûna Çillerê ya ji artêşê re bidin ber çavê xwe, dixuye ku, wê biryara dayîna pereyan bê dayîn. Ev yek jî tê wê wateyê ku, hin bêhtir çek, xwin, hêstirê çavan û zilm para gelê Kurd bikeve ji butçeya Tirkîyeyê.

Kuştina 6 TDKP'vanî

Nûnêrên ERNK'ê yên Ewrûpayê dan Nxuyan ku, li dijî tu mirov û rêxistinanan tewreke wan a taybetî nîn e û naxwazin li Kurdistanê pest û pêkutiyê li ser tu hêzên çepgir û pêşverû bi meşinin.

Navenda Nûçeyan- Li ser bûyera ku, di 9'ê Cotmehê de, li gundekî Xozata Dêrsimê qewimî, tê de 6 çekdarên TDKP'ê (Partiya Komünist a Şoreşger a Tirkîyeyê) hatin kuştin û 4 jî birîndar bûbûn. Nûnêrên ERNK'ê û TDKP'ê bi daxuyanên cihêreng, dîtînen xwe, der pêş kirin.

Nûnêrên ERNK'ê yên Ewrûpayê dan xuyan ku, li dijî tu mirov û rêxistinanan tewreke wan a taybetî nîn e û naxwazin li Kurdistanê pest û pêkutiyê li ser tu hêzên çepgir û pêşverû bi meşinin.

Li aliyê din nûnêrên TDKP'ê jî daxuyanek weşandin, di vê daxuyanê de tê gotin ku, ew dê ji bo tohildanê tu livbazîyan pêk neyînin. Dîsa di vê daxuyanê de îdîa dibe ku, PKK dixwaze di nav hêzên pêşverû de şer derxe û tiştên bi vî rengî, zirarê didin doza gel.

Nûnêrên ERNK'ê wiha gotin: "Tu tewra me ye tay-

betî li hemberî TDKP'ê an jî rêxistinaneke din û li hemberî mamosteyên pêşverû nîn e. Serê gelê Kurd ji bo azadiya gelê Tirk e jî. Lê em nizanin ji bo çî mirovekî ku, wek kujyarê İbrahim Kaypakaya tê nasîn û kujyarê hinek mirovên welatparêz e jî, ji aliyê hinek kesan ve tê parastin û kuştina wê tê protestokirin. Rojnameya Aydinlik'ê di demeke ku, çape-meniya Tirk pêbawerbûna xwe windakiriyê digihîje hewara dewletê û dev diavêje tevgera azadiya gelê Kurd.

Wek tê zanîn, li gundekî Xozatê di nav gerîla û endamên TDKP'ê yên çekdar de şer derketibû û di vê bûyerê de 6 endamên TDKP'ê hatibûn kuştin. Li gorî daxuyaniya Serleşkeriya ARGK'ê ya Eyaleta Dêrsimê, hêzên TDKP'ê piştigirîya Serokê Belediyeya Dêrsimê kirine û ji bo belavokekê êrîş birine ser komê gerîla.

Polîs jineke reben kuşt

Cendekê jinekê, bi navê xwe Çiğdem Olgun ku, dayika sê zarokan e, li Göztepeyê, li taxa Küçükbakkalköyê roja 11'ê Cotmehê, li ser cihekî nependî hate dîtin. Pişt re kifş bû ku, ew bi destê polîsekî hatiye kuştin.

Li gorî agahiyên ku, bavê jinekê dan, bûyer wiha qewimî: "Em bi erebeyê xwe ji Mersin'ê dihatin. Dema keça min xwest derkeve destavê, em li cihekî ku, kes nedixuya, rawestiyên. Çiğdem ji bo destavê çû cihekî nependî û piştî demekê du jinan xebera kuştina wê anîn. Plakaya erebeyê kesê ku, ew kuştine jî, bixwe re anîn. Paşê em hîn bûn ku, ew kes polîs e. Ev çî welat e ku, polîs jineke destavê, bêsedem bikuje. Em wisa texmîn dikin ku, wî de-

Çiğdem Olgun

vavêtiye keça min, wê jî jê re çêr kirine û ew tişt bûye sed-

me kuştina wê.

Polîsên qereqola Küçükbakkalköyê jî pejirandin ku, kesê ew jinik kuştîye, ji qereqola wan e û navê wî, Adem Yardimci ye, gotin ku, dozger der heqê wî de doz vekiriyê. Lê çiroka ku, wan der barê bûyerê de vegot, dişibe wirên dewletê.

Çawa ku, dema mirovek di îşkenceyê de tê kuştin, berdevkên dewletê dibêjin, nizanin ji qatê çendan ketiye xwarê, yan jî serê xwe li kîjan diwarî xistiye, ew jî dibêjin polîs xwestiye koma jinên li wir, belav bike, ji bo tirsandinê şaşara xwe derxistiye, daye dû wan, di vê navberê de lingê wî şemitiye, ketiye û şaşarê agir hilaniye, lê wî nedîtiye ku, li tu kesî an kesan ketiye.

Li Batmanê bermahiyên dîrokî

Welat/Batman- Li Batmanê, li gundê Dahlikê (Kaletpe) ku li ser navçeya Hezoyê ye, di xebatên arkeolojîk de bermahiyên dîrokî hatin dîtin. Di van xebatên ku, ev sê sal in ji aliyê Profesora Zanîngeha Delawere ya DYA'yê (Dewletên Amerîka yên Yekbûyî) Michael Rosenberg û tevî ekîba wî ya ku ji 5 kesan pêk tê ve tê meşandin de, li Girikê Halençemî û Xanî bermahiyên dîrokî yên berî zayîne

(B.Z) bi 10 hezar û 6 sed salî hatin derxistin. Ji xeynî wan di kolanê de peyker (heykel), hestiyên sewalan, kodîk û berhemên hunerî jî hatin dîtin. Prof. Rosenberg daxuyand ku, piştî Eskîfê di bin avê de bimîne, dê avê herêmê jî bide ber xwe.

Mesrefên heyeta arkeologên Amerîkî, ji aliyê Weqfa Zanîst û Cografya ya Nete-weyî û Zanîngeha Delawer ve tên dayîn.

Ziman, çand û polîtîka

H. Sefkan

Eger mirov bi paş ve vegere, dîroka kevin û ya nêzik di ber çavan re derbas bike, wê mirov baş nasayî hinek tiştan bibe û karibe wan rastiyan li gorî wan binirxîne, bêtî ku

ban.

Ji aliyê din ve heya îro jî bêhtirî miletên Rojhilata Navîn hîn di nav wê êşê de dinalin û hîn jî, jê re derman nedîtine. Dema ola îslamê tê civakê, bi mebesta firehkirina olê heta Çînê diçin. Firehbûna ola îslamê bi xwe re çan-

hene ku, divê mirov jê nereve, lê divê ku neyên qebûl kirin jî. Bindestiya miletê Kurd tiştêkî li ber çavan e, lê tevgera rizgariya neteweyî jê nereviya, nepejirand jî. Parçebûna milet û welatê Kurdistanê, rastiyeke e, kes nikare bibêje ku, miletê Kurd îro yek parçe ye, tu kes vê parçebûnê jî qebûl nake. Ji bilî nîjadperest û kevneperestan. Dîrûşmeya welatêkî "Serbixwe û Yekbûyî" îsbat dike ku, Kurdistan îro yek parçe ye. Ev dîrûşme li dijî wê parçebûnê disekine û dixwaze ku, yekbûnê çêbike. Ji ber vê yekê gelek tişt dinav gelê me de hene, îro li ber çavan e, divê ku bête naskirin, ev rastî ne, pêwist nîn e em jê birevin, ne jî qebûl bikin, mebesta min jî hêla çandê ve ye.

kiriye, lê pêwistî bi şoreşeke din jî heye ku, zimanê xwe jî qebûl bike.

Çiqas paşverî bin, burjûva û reformîst bin, çî siyasatên ku, li parçeyên Kurdistanê hene, sê parên wan siyaseta xwe bi Kurdî dikin û ev yek heta roja îro jî berdewam e. Sedemê biserneketinê ne ew e ku, bi Kurdî siyasatê dikin, bes ev dikare ji wan re cokan veke ku bi Kurdî deng bikin. Lê ya girîng ew e ku, zimanê Kurdî zimanekî polîtîk e û mafê tu kesî tune bibêje ku, zimanê Kurdî ne zimanekî polîtîk e.

XURTÎYA ZÏMANÊ KÛRDÎ

Ji bo nimûne ezê gotinekê bibêjim ku tenê di Kurmançî de bi deh rengan tê gotin, ji bilî Dimilkî û Soranî; "Wisa" (bi Tirkî 'böyle') bi van rengan tê gotin: "Wisa", "weha", "halo", "welê", "wilo", "wanî", "wanîko", "werga", "werganî", "wer" û li hinek deveran "hana". Ev îsbateke ku zimanê Kurdî zimanekî fireh e, dewlemend e, tenê xwedîderketina lê divê. Ne bi tenê xwedîderketina ziman-

zimanê wan bi wan tal û tûj tê.

Çî ziman dibe bila bibe, zimanê polîtîk jî ya rojane cuda ye; her wiha zimanê danûstandinê, zimanê aborî û teknîkî jî hev cuda ne. Dibe ku hin ziman jî yê din dewlemendtir bin. Hin peyvên di hin zimanan de, di zimanên din de nîn in. Wek gotina pakrewan, tenê li cem Ereban heye, dibêjin "şehîd". Ev jî ber ku gotineke îslamî ye, li nav miletên din ên îslam de jî tê bikaranîn. Lê ev gotin li cem Ewropîyan nîn e, mirin, mirin e. Ev nayê wê maneyê ku, zimanê Fransî, an jî Almanî ne polîtîk e. Di her zimanî de gotinên siyasî li derdora 200-300'î ne û di her zimanî de hene, lê, lêkolîn divê jî bo dextistina van peyvnan.

Kesên ku zimanê xwe jî bo xwe kêr dibînin, divê bifikirin ku, ka çiqas xizmetê jî zimanê xwe re kirine. Ev rexne jî hemû mirovên Kurd re ye, di serî de û berî herkesî jî mîltanên siyasî re ye. Ji ber ku gelê Kurd jî çar hêlên Kurdistanê xwe li dora şoreşê dane hev û pêwistiya

Îro hinek rastî hene ku, divê mirov jê nereve, lê divê ku neyên qebûl kirin jî. Bindestiya miletê Kurd tiştêkî li ber çavan e, lê tevgera rizgariya neteweyî jê nereviya, nepejirand jî. Parçebûna milet û welatê Kurdistanê, rastiyeke e, kes nikare bibêje ku, miletê Kurd îro yek parçe ye, tu kes vê parçebûnê jî qebûl nake. Ji bilî nîjadperest û kevneperestan.

mirov bikeve şaştiyên mezin.

Berî ku dewletên gewre jî hêla leşkerî ve bi pêş bikevin, berî ku êrişên xwe yê reşku-jî bibin ser miletan, çawa nêzîkahî li miletên lewaz dikir? Kîjan xalê vala didît û çawa diçû ser hedefên xwe? Bêguman ku gelek xal didîtin, ji wan xalan yekê pêwist û girîng heye ku, heta vê rojê hîn miletê Kurd û hinde miletên din jana wan lêdanan dikişînin.

TESÏRA ÇANDA BIYANÎ

Gelek nimûne hene. Dema ku Fransa derbasî welatên Ereban û bi taybetî Cezayirê dibe, dest bi Fransîkirina mirovên Ereba dike. Heta ku hemû nivîskar û torevanên (wêjevan) Cezayirî, nivîsên xwe bi Fransî dinivîsînin. Heta vê rojê jî hîkariya zimanê Fransî li ser miletê rojavayê Ereban heye. Lê bi derketina Fransa re -ji Cezayir û welatên din- Ereban bêhna xwe berdan û li Quranê zivîrîn. Mebesta min di vir de ew e ku Fransa ji karê leşkerî bêhtir çawa giraniya xwe daye Fransîkirina Ere-

da Ereban berfireh kir. Tevahiya miletên cînar ketin bin hîkariya wê çanda nû û baweriya miletan bi ola îslamê hat. Bêxeber çandêke biyan li ser xwe qebûl kirin.

Hinekî xwesteka Tirkî di Tirkkirina Kurdan de jî Fransîkirina Ereban an jî Ereban cuda ye, çima? Çawa? Fransa, an jî îslamê, welatên ku xistin bin destên xwe, çandêke biyanî, zimanekî biyanî bi xwe re anîn.

Lê Tirkan, ji miletên derdora xwe zimanek çêkirin, çandêk çêkirin û bûn xwediyê wê. Nabêjim ku ji binî ve tu çanda xwe yan jî zimanê xwe tune bû, cudakirin di vir de ye ku, Tirkan gelek jî miletê Kurd jî li gorî xwe guhert, pêlîst û dîsa li Kurdan vege- rand. Ji ber wê yekê hinekî mijara gotûbêj kirina "Ev tişt Kurdî ye, ev Tirkî ye" karê rojê yê xort û lêkolîvanên Kurd ên nûhatî ye.

Bi kurtahî mirov dikare vê bibêje ku, berî dewletên serdest bi awayê leşkerî xurt bin, bi riya çandê miletên din dibirin warê tunekirinê û ew dibûne serdestên wan miletên bêçare. Îro hinek rastî

KURDÎ Û ZÏMANÊ SIYASÎ

Divê em li ser zimanê Kurdî bisekinin. Gelek mirov hene ku dibêjin: "Em nikarin bi Kurdî derdê xwe bibêjin." Ev ne meseleyeke girîng e. Ya din, li gorî nêrîna min jî bo zimanê Kurdî derbeyeke mezin e ku dibêjin: "Kurdî ne zimanekî polîtîk e!"

Me got ku, hinek rastî hene, divê em jê nerevin. Kurdistan bindest e, aboriya wê jî bindest e û bi pêş neketiye, civaka wê bindest e, civaka wê di çarçoveyêke teng de jiyana xwe derbas kiriye, teknolojî û teknîk nehatiye nava civakê, ji ber van sedeman, zimanê Kurdî jî bi pêş neketiye û di çarçoveyêke teng de maye. Lê gelê mirov dikare bibêje ku, ev ziman ne polîtîk e? Na! Ji ber ku, ew mirovên wiha dibêjin bixwe bi Tirkî difikirin û talûkeya mezin di fikir de ye. Tu carî nayê wê maneyê ku, zimanê Kurdî ne polîtîk e, mesele di nedîtina resmîyeta zimanê Kurdî de ye, ji ber ku heya niha Kurdayetiyê bi darê zorê qebûl

zanan, lê ya civakê hemû.

Mirovê Kurd jî xwe re nekiriye kar ku, hinekî li ser zimanê xwe, xwe biwestîne. Rewşenbîr bi Tirkî, Erebi î Farisî nivîsîne. Bi Tirkî fiki- rîne, tîkiliyên xwe bi Tirkî çêkirine, heta xewnên xwe jî bi Tirkî dibînin. Hê bi çêja (tama) zimanê xwe nizanin,

wan bi zimanê wan ê zikmakî heye. Hemû Kurd bi Tirkî nizanin, an bi Erebi û Farisî.

Îsmail Beşikçi di rexneyên xwe de gelek mafdar e. Lê divê em bixwe kêmasiyên xwe bibînin û li dû çareseriyê bigerin. Ev rastiyeke e û divê em li zimanê xwe yê zikmakî vege- rin.

WÊŞANXANEYA ZAGROS

Li we difikire, niha jî çar berhemên bi Kurdî bi buhayekî şkandî pêşkêşî we xwendevanan dike.

✓ Kela Dimdimê:	30.000 LT
✓ Evîna Welat:	70.000 LT
✓ Pêşeriya hewisîna zimanê Kurdî:	30.000 LT
✓ Rêzimanê Kurdî:	50.000 LT

Her çar pirtûk tevî hev 180.000 Lîrayê Tirk dike.

Lê ji bo we jî buhayê wan % 35 dadixe û bi tenê 117.000 LT li we dike mal.

Navnîşana xwestinê:

Zagros Yayınları
Nuruosmaniye cad. Atay apt.
No: 5/12 Cağaloğlu/ Istanbul Tlf:512 29 17 - 528 61 36

Şehîdê serbilind û nemir

Abdullah Kolje 1959 .....

*Te li pêşberî tanq û topên dijmin
sînga xwe kir çeper. Ji bo hevalê
xwe yî birîndar nexî destê
dijmin, te cengeke qehremanî kir li
pêşberî neyarê rûreş.
Tu nemir î, tu di dilê gelê
kurd de dijî.*

**Bavê wî
Mele Hesên Kolje**

Dewlemendiya Kurdistanê bû bela serê wê

Kurdistan ji aliyê çavkaniyên xwezayî ve dewlemend e. Li Rojhilata Navîn û li Rojhilata Nêzîk çend welat hene ku, ji aliyê aborî ve pîroz in û bi çavkaniyên xwe yên av û niftê (petrol) ew dikarin xwe îdare bikin? Kurdistan jî, ji wan welatan yek e.

Ew guherînên ku di îklimê (sîrîşt) de pêk tên ku, ji sariya Alpînê diçin germiya tropîkalê, hilberînên çandî û cotkariyê hem ji aliyê qalîteyê ve û hem jî, ji aliyê çiqasiyê ve guhertiye, dewlemend kiriye. Genim, birinc, nîsk, ceh, xamkesan û fêkî cihekî girîng digirin. Qalîteya titûnê bêsaloxdan e.

Di zemanên berê de çiyayên Kurdistanê ji aliyê daristaniyê ve gelek dewlemend bûn. Ew dewlemendî xweşîkbûneke bêqiyas dida dilan. Lê îro ev çiyayên hêja di nav newal û geliyên hêşîn û ajotî de rût û tazî disekin. Di jêr û qûntarên Çiyayê Zagrosê de darên mazî, hewr (spîndar) bizû, benav, çinar û hwd. herême malava dikin.

DEWLEMENDIYA XWEZAYÎ

Ew dewlemendiya daran li ba Kurdan ji bo daran e-vîndariyê mezîna afirandiyê ku, mirov wê li cem çinarên Kurdan nabîne. E-vîndariyê wiha ku, xwe di nav helbest û gundên Kurdan de dide nîşan, xwe ji çinarên Kurdan dide cihêkirin. Di van çiyayên dewlemend de ew aboriya ku, serdestiyê dike, aboriya kevneşopî ye. Bi gotineke din aboriya avahiya kevin û serdar e. Di mehên zivistanê de cihên dikevin hundir ji aliyê berfê ve tên girtin ku, berf dema dirêj li ser erdê dimîne û ji bo çavkaniyên avê cihekî girîng digirin.

Gotineke Kurdan heye dibêje: "Ne Ereb û rez, ne fileh û pez." Ev gotina pêşiyên dide diyarkirin ku, Kurd çiqas girîngiyê didine çandinî û sewal (heyman) xwedîkirinê. Li Kurdistanê çalakiyên herî zindî çandinî û xwedîkirina pez û dewêr e. Ev yek jî, bi morfolojiya Kurdistanê ve, bi erdnîgariya wê ve girêdayî ye. Morfolojiya herême ji bo xwedîkirina mihan, bizinan, hespan, keran bi kêr e. Mih ji sewalên malê yên herî girîng in. Ji hirî, goşt û ji şîrê wê, celeb bi celeb penêr, mast tê çêkirin.

Li Kurdistanê berhemên dîrokî jî gelek in, lê...

Mihên Kurdan her çax li bazarên Tîrkiye, Îran, Iraq û Sûriyeyê tên firotin.

Ji bo xwedîkirina pez giranî li ser "sînor"ê Tîrkiye û Îranê ye. Ji ber ku, li wir mîrgên pîr fireh û dewlemendiya hene. Ji aliyê din

de cihekî girîng vegirtiye. Babeta "Kurdê xas" ku, di wêjeyê de derbas dibe, bûye semboleke dîrokî ji bo kevneşopan û rewşa jiyayê. Ev sembol xwe dirêjî jiyana hezar salî berê dike.

Dîroka Kurdan a nûjen ji

der dorên bajarên Mazra (Elezîz) û Sêrtê kom bûne. Tewqên (tebeqeyên) kromê ku, li navçeya Madenê ne, di nav tewqên dinyayê, yên li ser erdê yek ji ya girîngtirin e. Ji berê ve ye ku, sifir li navçeya Amedê Erxenê

Di zemanên berê de çiyayên Kurdistanê ji aliyê daristaniyê ve gelek dewlemend bûn.

Ew dewlemendî xweşîkbûneke bêqiyas dida dilan. Lê îro ev çiyayên hêja di nav newal û geliyên hêşîn û ajotî de rût û tazî disekin. Di jêr û qûntarên Çiyayê Zagrosê de darên mazî, hewr (spîndar) bizû, benav, çinar û hwd. herême malava dikin.

Gotineke Kurdan heye dibêje: "Ne Ereb û rez, ne fileh û pez." Ev gotina pêşiyên dide diyarkirin ku, Kurd çiqas girîngiyê didine çandinî û sewal xwedîkirinê. Li Kurdistanê çalakiyên herî zindî çandinî û xwedîkirina pez û dewêr e. Ev yek jî, bi morfolojiya Kurdistanê ve, bi erdnîgariya wê ve girêdayî ye. Morfolojiya herême ji bo xwedîkirina mihan, bizinan, hespan, keran bi kêr e.

ve tahde û serdestiya hikûmetên herême li ser Kurdan, li gorî derên din kêmtir e.

JIYANA HEZAR SALAN

Şivan û jiyana wî ya koçerî di wêjeya Kurdistanê

îcadên mîneralên binê erdê bi taybetî çaxa ku bi herêmen dorhêlê ve bê berhevdan nayê veqetandin. Li Kurdistanê çavkaniyên binerdî li gorî deran ne kêmtir in. Fosfat, sifir, hesin, krom, komir, neft (petrol) li bakurê Kurdistanê, li

hatiye dîtin. Petrol li Reman, Xerzan û Amedê hatiye dîtin. Ji sedî heftê (%70) petrola Iraqê ya xam li başûrê Kurdistanê derdikeve. %70 Kerkûk, %5 li Aynsalah û Xaneqîn.

Li Rojhilatê Kurdistanê (Îran) petrol li herêma Kermansahê derdikeve û ji bo zêhakerina (xerckirina) hundirîn tê bikaranîn. Ji bo aboriya Sûriyeyê jî Kurdistan gelek girîng e. Ji ber ku, erdê wê deşt e û gelekî bi jûn e. Bi vî yekê re jî, tewqên petrolê di aboriya Sûriyeyê de girîng in.

PÎŞESAZÎ PÊDIVI YE

Ji bo Kurdistanê pîşesazî (endîstrî) pêdiviyek e. Ew pîşesaziyên ku hene, ji aliyê pêşveçûnê ve di radeyêke nîzm de tên nîrxandin. Bi pirranî ew cewherên berxwarinê yên ku,

têkiliyên wan bi hilberînên çandeyî re hene, tên afirandin.

Her çend Kurdistan ji aliyê çavkaniyên binerdî ve dewlemend e jî, gelê Kurd ji bijûniya erdê xwe, ji dewlemendiya ava xwe tu sûdekê (feydeyekê) nabîne. Ew tiştên ku tên afirandin jî li gorî wê dewlemendiya di radeyêke pîr jêr de dimînin. Ev rewş ji bo seranseriyê Kurdistanê wiha ye. Ji ber ku ew politîkayên aborî yên ku, hikûmetên navendî bi kar anîne, kanên xuristî (xwezayî) ji hêla gelê ciwarbûyî ve nayên bikaranîn. Bi gotineke din ji kanan dijmin sûde dibînin. Lewma jî welatekî dewlemend fena Kurdistanê îro ji hemû welatên ku, li Rojhilata Navîn in, jêrtir e (desteng) û paşvemaşî ye.

ÎRO KURDISTAN JI HEV KETIYE

Kurtasiya vî ya herî girîng ev e ku, Kurdistan ji hev ketiye û yekbûna xwe pêk neaniye. Jihevbelavbûna Kurdistanê, yekîtiya aboriya wê ku di bin bandoriya Împaratoriya Osmanî de hebû, xera kiriye û gemirandiye.

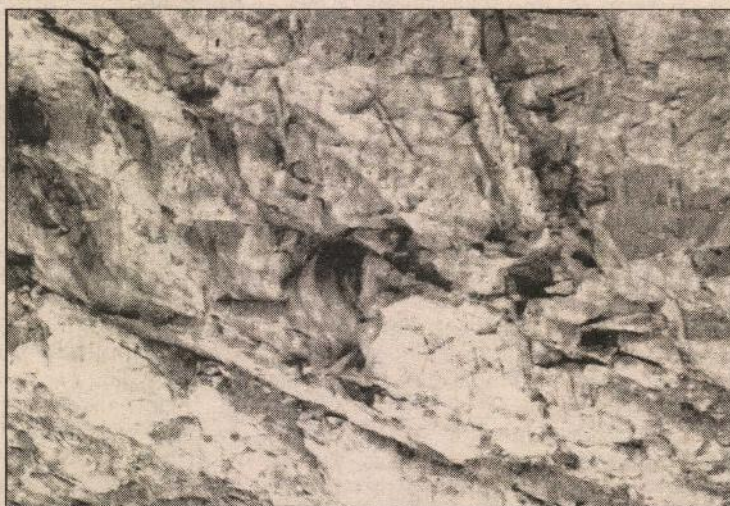
Sînorên çêkirî ku, di nav Tîrkiye û Iraqê de hatin afirandin, barkirina koçeran qedexa kiriye û nahêlin koçer ji cihekî herin cihekî din. Ew sîtembariya han ku, bi kotekiyan koçerên Kurd cîwar kirine, li ser aboriya wan hîkariyêke mezîna çê kiriye.

DAGIRKERIYÊ KURDISTAN LI PAŞ XIST

Sînorên siyasî ne bi tenê Kurdistanê ji hev vediqetîne her wiha aboriya wê jî. Bi vî awayî jî herêmen dewlemend ji hev re tên girtin û îzolekirin, her herêma dibe girêdayiyê welatê serdest a ku Kurdistanê dagir kiriye.

Dewletên ku Kurdistanê parve kirine, kanên wê bar dikin dibin navendiyên xwe yên hilberînê. Ji ber vî jî cudabûneke girîng di nav Kurdistanê û welatên dagirker de pêk hatiye. Armanca barkirina kanan, paşxistin û bêrûmetkirina Kurdistanê ye. Kurdistan ji bo "mijokdariya hundirîn" mîna nakeke girîng e.

Nîşe: Ev nivîs ji pirtûka MIRELLA GALLETI ya bi navê "I curdi nella storia" hatiye wergirtin û ji aliyê Gavan Koçer ve li Kurmancî hatiye wergerandin.

Ji çiyayên Kurdistanê zift û petrol dipijiqe, bes, beredayî heba dibe.

Behdînan: Kela tirs û zîndana gel

Ev e bêhtîrî du salan e ku, başûrê Kurdistanê ji bin destê dagirkerên Baas'ê derketiye, Kurd di nav xwe de jiyana û hikumraniya xwe dikan. Daxwaza gel ew e ku, derbasî qonaxeke baştir bibe, ew jiyana bindestiyê ya ku meşandin rabike. Di encamê de, bi baweriyekê serhilda û hin derfet bi dest xistin, nemaze piştî dam û deszgehên rejîma Bexda yê rabûn, dixwaze ew jî weke hemû miletên cihanê di dîtin, fikr û karên jiyana de bide û bistîne, xwe bi ser û ber bike, hêzê jî xwe re çêbike, tevgirtineke xurt di gel rêberiyekê dirust, bi sînceke nû û şerefa neteweyî û kesaniyek bi rûmet hilgire û cihê xwe bi serfirazî di nav mirovahiye de bigire.

Lê ger em li rewşa siyasî ya başûrê Kurdistanê binêrin, emê bibînin ku, xwe bi gelek rengan dide diyarkirin, an jî bi ew valabûnên ku, bi zilm û zorê di civakê de çê bûne dabigirin. Împeryalizm dixwaze başûrê bibe bingehê ji bo biserhevanîna berjewendiyên xwe. Helbet siyaseta şerê taybetî xwe bi cih dike. Dagirkerên Kurdistanê jî tirsê başûrê welatê ku, gav bi gav ber bi serxwebûnê ve diçe û bi her awayî amade ne têkoşîna xwe bikin, di amadekariyên listikan de ne. Divê em baş bizanibin ku, ka welatên dagirker û împeryalizm jî me çî dixwaze.

Dema hikûmeta başûrê Kurdistanê çêbû, alîkarî jî van welatan xwest û stand, lê çima nikarin kar û barê xwe bi rê ve bibin? Bi rastî bersiva wê pirsê jî heye. Lewre desthilatî ne di destê wan de ye, ew dixwazin her tiştî bixin xizmeta siyaseta xwe û hemû bi hev ve girê bidin, belge jî bo wê çendê zê e: Ev du sal in jî bo çareseriyê ve

Berê Sedam ev keheha li Dihokê wek zîndan bi kar dianî.

rewşê, lê çareseriyê rewşê bi tenê di bin navê alîkarî û parastinê de tîn diyarkirin.

Ger hikûmeta herêmê, di avahiya xwe de aloziyan xuya neke û xwe tenegehîjîne û piştî xwe bi mîlet girê nede, nikare aloziyên ku di hêla wan de dertên çareser bike.

Siyaset bi vî rengî berdewam bibe, bê guherandin çend qonaxan biçê, dê qonaxekê lê teng bibe, li dawî azadiya mirovan bêhêz dibe û dê demokrasiya gel bê bisinorkirin. Girftariyên civakî zorê bigire jî lêdan, kêşa aborî û neserbestiya fikr, dîtin û bizavkirinê, bi erzanî li xwediyê bir û bawariyan didin, mafên mirovan tene şêlandin. Ev rewş û rastiyên hanê, bi taybetî li dewera Behdînan xwe didin pêş û giraniya xwe çêdikin, çima? Lewre bingehên civakî ev alozî di nav xwe de berhev dikin û xurt dikin.

Hizir û bîrên derebegatî û paşvemaî ku, siyaseta paşve-

rûtiyê jî xwe re cihgir dikin, valabûnan çêdikin, jî bo dagirkerên Kurdistanê. Wek dewlata Tirk û karên MÎT'ê, an jî muxaberata Iraqê, da ku êrîş li ser mirovên me yê Kurd ên welatparêz pêk bînin. Weke tî zanîn ev ramanên siyasî belgeyên bêçaretîyê ne. Li ser vî bingehê, rewşa ku tî de dijî naxwaze dev jê berde, da ku hebûna xwe xurttir bike, li başûrê welatê berrameya şerê taybetî bi armanca dîrxistina gel jî şopa wî û pêşveçûna yekîtiya neteweyî hatiye amadekirin. Xurtkirina nakokî û nexweşiyên di navbera çîn û qatên civakî de, secdekirina siyaseta împeryalizmê û dagirkerên Kurdistanê ye.

Dîsa dixwazin pîrsa Kurdî bi awayekî aborî bidin naskirin. Em dibêjin ku, ev ne rast e, lewre em dizanin welatê me bi sererd û binerdê xwe ve tîr û tîjî ye, dewlendam e, lê di destê gel û vîna civakê de nîn e. Li

ser vî hîmê pîrsa me aborî nîn e, lê pîrseke siyasî ye, jî bo ku em di vî pîrsa siyasî de baş tîbigihêjin, em dikarin çend mînakên praktîkî bidin xuyan. Lêxistin û şehîdkirina mirovên wek Alî Şaban, Sadiq Omer, Alî Koxî, Muhamed Beybûn û hwd. jî ber ku nedîcûn ber bi siyaseta wan ve û fikr û ramanên xwe diparastin bû û dîsa nehiştin ên wek mamoste Rauf Kamîl ku kesekî welatparêz, paqij û xwedî bîr û baweriyên neteweyî û rewşenbîrî bû, derdê mîlet dida ber çav, lewre jî nehiştin xebatên xwe bidomîne. Bi sedan gotinên tal û tûj jê re dişandin, da ku bitirse û dev ji xebat û hebûna xwe berde û bireve. Lê wî her rastiyê diparast. Li ser van kiryarên terorîstî, em dikarin bibêjin ku, li ser Behdînanê şeveke tarî û bi tirs û sawa xwe danî.

Ev terza siyaseta jê re dibêjin "siyaseta teqlîdî". ev siyaseta bermahiye dagirkerên Kurdis-

tanê ye. Lewre tu bernamêyê wan nîn in ku li ser bîmêşin, jî ber vî yekê neçar in li şopa mîratên ku, dijmin jî me re hiştîye biçin. Ew dijminê ku, bi hezaran mirovên me sirgûn dikirin, îşkence dikirin, enfal dikirin û dixwestin hikmê xwe bi zorê li ser gel bîmêşin.

Bêguman ev siyaseta îro di bin navê Kurdayetiyê de tene zindîkirin, naveroka wê ev e: Îro mîlet hişyar bûye û rêceke rast dixwaze, ku pêngav jî bo rizgariya xwe biavêje ku, ev jî tîrseke mezin li ser neyar peyde dike. Helbet neyar naxwazin ku ev bîr û raman di nav gelê me de belav bibin.

Divê mirov bizanibe ku, ew kesên ku di vî siyaseta de cih digirin, jî van kiryarên pîs, çepel û neexlaqî yê ku, li ser civakê dimeşînin berpirsiyar in. Kuştina mirovên hêja û xwedî bîr û bawerî li dijî jiyana azadiya gelê Kurdistanê ye.

Li ser hemû kes, tevger, siyaseta radikal û welatparêzan wezîfe ye ku, kiryarên van kuştinan destnîşan bikin, da ku gunehkarên bîne dîtin û nehêlin dubare bibin. Di vî rîyê de neyarên Kurdistanê tene kuştin û divê dest ji wan neyaran neyê berdan heta ku, cezayê xwe bidin gel û li ser rûpelên reş ên dîrokê navên wan bêne nivîsin, bibin ders jî bo her kesê ku xiyamet li gelê xwe û neteweya xwe, rizgarî û azadiya xwe dikin.

Nivîs: Azad Ehmed Guherîr Rojhat

Jêrenot: Ev nivîs jî rojnameya Welat hejmara 10'an a ku li başûrê Kurdistanê bi tîpên Erebi û bi Soranî derdiket û demek berê weşana xwe rawestand hatiye wergirtin.

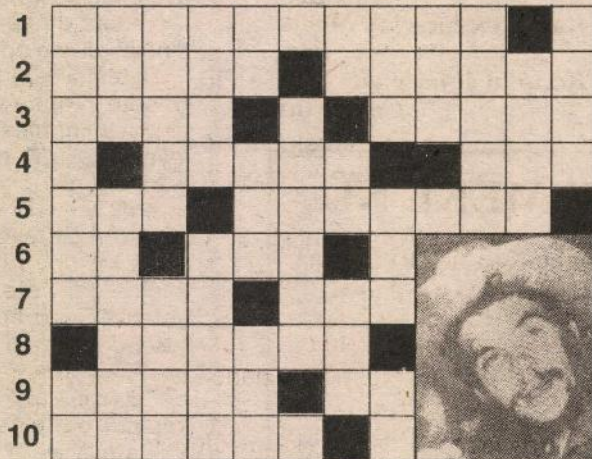
XAÇEPIRS

Amadekar: Rasto Zilanî

Çeperast: 1-Yek ji pêşekê Şoreşa Kubayê. Piştî şoreşê jî bo piştigiriya şoreşgerên wê çû Bolîvyayê û li wir hate kuştin. Di nav hemû şoreşgerên dinyayê de mîna sembolekê tî dîtin. Di wêne de tî dîtin 2-Nebuha/ Alîkar 3-Şemetok/ Cînavka kesane ya pirrehejmar a yekemîn/ Navê oleke Kurdan 4-Bandor/ Hêt 5-Navê qanaleke televîzyona İtali/ Bernavê Serokê Amerîkayê 6-Cînavka kesane ya yekehejmar a yekemîn/ Çiya 7-Şekî, dirûv/ Mengiraniyeke navneteweyî 8-Esalet 9-Navnîşan/ Notayek 10-Navçeyekê Mêrdînê

Serejêr: 1-Bizav, wêrî 2-Navê tevgera leşkerî ya PKK'ê ya yekemîn ku, serokê wê Egîd bû. Piştî şehîdkirina Egîd, navê tevgerê wek ARGK'ê hate guhertin/ Ezîyet 3-Xwepereştî/ Fedî 4-Navê sewaleke ku bi pirranî di ajotina cot de tî bikaranîn/ Xem, derd 5-Navê rêxistineke NY'ê ku di warê çandiniyê de kar dike/ Sahîh, essehî 6-Hejmerek 7-Rengdêra îşarkî/ Rih/ Navê çemekî mezin li Misrê 8-Peyva dijberê "na"/ Nexerîb/ Mam 9-Rêz 10-Rejîsorekî Japon .....Kurosawa 11-Berhemên şîrî 12-Hêstirbarandin

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

BERSIVA XAÇEPIRSA HEFTIYA ÇÛYÎ

Çeperast: 1-Lênî/ Çakûç 2-Êlek/ Şêwe/ Ez 3-Vot/ Xalid/ He 4-Keç/ Herekol 5-Rovî 6-Mak 7-Dêlegur 8-Awaz/ Lor 9-Sînem/ Nî 10-Al/ Kîs

Serejêr: 1-Lêv/ Dasî 2-Elok/ Sêwî 3-Netek/ Lana 4-Îk/ Mezel 5-Vag 6-Şah/ Kul 7-Çêlek/ Ronî 8-Awir/ Rîs 9-Keder 10-Ko 11-Çehov 12-Zelî

QERTA ABONETIYÊ

Ji kerema xwe re ji hejmara ..... pê ve min bikin aboneyê rojnameya Welat

Nav:

Paşnav:

Navnîşan:

Bedelê abonetiye razînin:

Li derve: Y. Serhat Bucak

İş Bankası Cağaloğlu Şub.

Döviz tevdiat Hesap No: 3113617

Li Tirkîyê: 385393

Ji kerema xwe re vî cihî dagirin û tevî kopîyeke pelê razandina bedelê abonetiye bişînin.

Navnîşana Welat: Başmusahip Sok. Talas Han 16 Kat:3 No:301 Cağaloğlu / İstanbul
Tel: 513 34 33 Fax (Tel): 511 50 07

Mercên abonetiye:

	Li hundir	Li derve
3 meh	60.000	30 DM
6 meh	120.000	60 DM
12 meh	240.000	120 DM

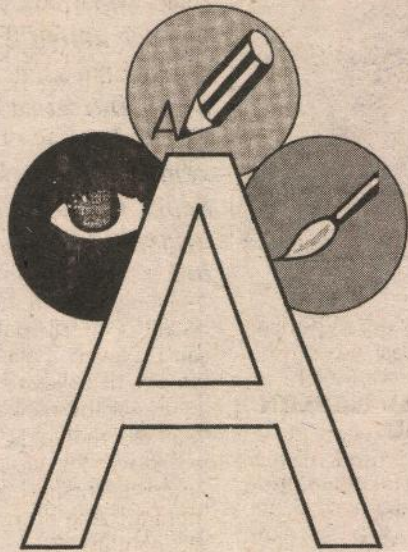
Enstîtuya Kurdî ji bo alfabeyê pirtûk weşand

Binêre binivîsîne birengîne

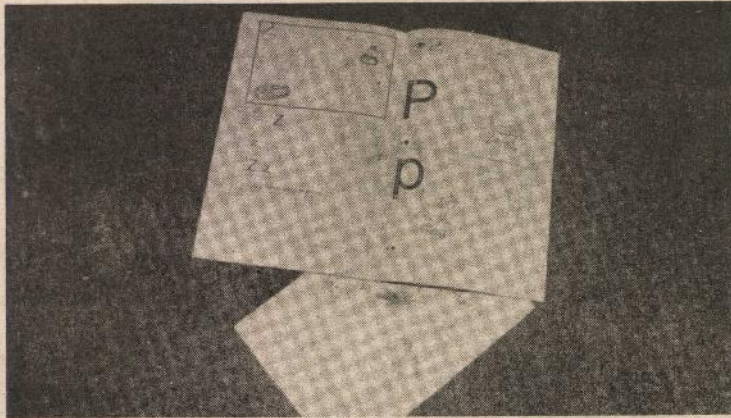
Binêre!

Binivîsîne!

Birengîne!

Weşanên Enstîtuya Kurdî

Zarokno çavên we bi ronî. Enstîtuya Kurdî ya Stenbolê ji bo ku hûn bi hêsanî (rehetî) hînî alfabeya Kurdî bibin pirtûkek bi navê 'Binêre binivîsîne birengîne' di nav weşanên xwe yên rêza perwerdehiyê de derxist. Wekî ku amadekarên pirtûkê jî di pêşgotina xwe de anîne zimên divê ev pirtûk bi pirtûka bi navê 'Xwendin ronahî ye' re bê bikaranîn da ku bêhtir bi kêrî we were. Ev pirtûka duyemîn jî - Xwendin ronahî ye - li gor daxuyaniya enstîtuyê wê di nav van

pazde bîst rojên pêşiya me de derkeve û bigihîje destê we.

Enstîtuya Kurdî ya Stenbolê ji bo hînkirina zimanê Kurdî di pîşî de giraniya xebatên xwe yên weşanê daye ser pirtûkên hînkirina alfabeyê û ziman. Van xebatên xwe jî di bin navê 'Rêza perwerdehiyê' de ya yekemîn, ya duyemîn û hwd. de pêk tîne. Berî du sê mehan, ji ve rêzê ya yekemîn bi navê 'Pirtûka wêneyan bi ABC' bi zaravayên Dimilî û Kurmancî weşandibû. Ev pirtûka di

destê we de jî ji rêza dîyemîn e. Pirtûk li gor zarokên ku wê di pola (sîf) yekemîn de bixwînin hatiye amadekirin. Tîpên (herf) alfabeyê li gor rêziman û rastnivîsa Celadet Bedirxan hatiye bikaranîn lê ne li gor rêza alfabetîk hatiye amadekirin. Tîp ji serî heta dawî bi awayekî tevlihev hatine amadekirin. Ev metod jî ji sîstema perwerdehiyê ya ku niha li welatên Ewropayê tên bikaranîn û li gor pedagogan ji bo zarokan êdî baştir tê hesibandin, hatiye standin. Her tîp bi wêneyê tiştekî ku bi wê tîpê dest pê dîke hatiye nasandin û li gel wê jî ji bo bîrîngîrîna wêneyên wan hatine xêzkirin. Pirtûk ji 131 rûpelî pêk tê û bi kaxezekî baştirîn hatiye amadekirin. Heke hûn bixwazînin wê pirtûkê û yên din bi dest bixînin hûn karînin wan ji wê navnîşanê bixwazînin.

Navnîşana xwestinê:
Tarlabashi Bulvarı, 128 Beyoğlu / İstanbul

Hebû carek ji caran
Rehme li miriyên guhdaran

Yek hebû yek tune bû
Kîvroşkek belek hebû

Geh li deşt û beriyê
Geh li qûntara çiyê

Dikeve rez û xerzan
Bax û bistan û werzan

Rez û werzê gundiyan
Xera dike bêpîvan

Gundî li hev civiyan
Li çarekê geriyan

Gotin: "Qet wiha nabe
Rewşa me pîr xerab e

Wê kîvroşka belereş
Bi me nehiştin zebeş

Emê xefikan vedin
Ji bo em wê bernedin"

Xefik û daf vegirtin
Ji bo kîvroşk bê girtin

Lê rojek dido sisê
Kîvroşk bi wan dilîzê

Gundî rabûn çî kirin
Tajiyek peyde kirin

Tajî û kîvroşk

Tevan kirin palûte
Bi nan û goşt û pûte

Tajî kirin weke mar
Qelew û şemûs û har

Ji bitrî lotkan dide
Rabûn derandin seydê

Gerandin kolan kolan
Li zinar û li çolan

Lat û lat devî devî
Dar bi dar zevî zevî

Ber bi ber qefakê çûn
Guhê tajî jê bel bûn

Kîvroşkê pêjna wan kir
Xwe li berojê wer kir

Ew tajiyê bitr û tîr
Xwe dike piling û şîr

Kete dû kîvroşka beş
Ji berojê dane kaş

Kîvroşka wek lepekî
Bi kêş ve hilperikî

Mîna berê tivingan
Zor dide her çar lîngan

Ji ser lat û kendalan
Diqevizê tîbaran

Weke teyran difire
Kes nikare bigire

Tajî bû gurîfek rîs
terrî li dû bû werîs

Li nivê kêş westiya
Ziman ji dev kişiya

Kîvroşk ra ser sekinî
Bi halê wî dikenî

Tajî bi hêrs û bi fort
Bi xeberên gelek çort

Got: "Ez tîr û dagirtî
Min çawa tu negirtî

Ku ez vîna fêm nekim
Ezê vîga biteqim"

Pîştî bêhna xwe berda
Wiha bersiva wî da

Got: "Tajiyê bêmeji
Tu neke pîrsên rijî

Ez ji bo xwe dibezim
Canê xwe diparêzim

Lê beza te xuya ye
Ku ji bo gundiya ye

Ku baskê te jî hebin
Tu qet nikarî bi min"

Jîr Dilovan

Hozanê Kurd Osman Sebrî li Şamê çû ser dilovaniya xwe

Ronahiya Osman Sebrî, bêmirin e

Di dîroka wêjeya gelê Kurd de hinek helbestvanên hêje û bi rûmet hene.

Van kesan çand û şaristaniya gelê Kurd bi dinyayê dane naskirin û dewlemendiya rewşa bawerî û toreya Kurd, zimanê wî, jiyana wî bi gelên din dane dîtin û nasîn. Ehmedê Xanî, Melayê Cizîrî, Melayê Batê, Feqiyê Teyran, Pertev Begê Hekarî, Cegerxwîn, Osman Sebrî û hwd ji van kesan in.

Lê Osman Sebrî bi serê xwe jiyanekê dewlemend e, ew bi jiyana Kurdistanê ve girêdayî ye. Çiroka wî, rewşa Kurdistanê bindest ya hezaran salî, di xwe de dide xuyakirin. Hozanên mezin yê bi nav û deng Osman Sebrî, di 12'ê Cotmeha 1993 yan de ji nav me qetiya û çû ser dilovaniya xwe. Bi mirina wî re hemû Kurdistan kete rewşeke xemgîn, her wekî Osman Sebrî, li Kurdistanê bi awayekî hêzdar tê naskirinê.

M. Zahir KAYAN

Osman Sebrî, ji bo dilên Kurdistanê yê birîndar wek hetwanekê (merhemekê) bû, ew serhonazekî helbestvanan bû li Kurdistanê. Bi kesera Kurdistanê nivîsî, têkoşîn da û bi dilnîya xweşî û geşiyên Kurdistanê helbest afirandin. Hat girtin, îşkence dît, nefî bû, bindestî û bêkesî dît, bi rewşa gelê Kurd şewitî, keliya, têkoşîn xurt kir. Roj hat ji bo şer, ji bo ji holê rabûna zilm û kotekiyê, da serê rê û dîrban, xwest ku, here tevî destana Agiriyê be, xwest ku, piştî kedxwîr û paşverûyan bişkê. Ji bo vê armanca xwe ji destê wî çî hat ew kir. Carinan bi kesera welat, carinan di bin destê neyaran de wek teyrekî ji qeflên xwe dûrketî, bi dilekî xemgîn ji rojê û çihanê re axifî. Helbestên xwe, nivîsarên xwe, ji kûraniya dilên xwe derxistin, lê ew kûranî ji birîna Kurdistanê dihat. Roj hat wek bihareke pîroz, bi hatina zivistanê re winda bû, ji çavan dûrket; lê ji dilan dûr neket, her wekî hat di text û payên dilên me de wek gul û sosinên Kurdistanê rûnişt. Li pey wî destanek ma, navê vê destanê "Osman Sebrî û Têkoşîn e."

**BERDEVKÊ
REWŞA GEL**

Di dîroka wêjeya gelê Kurd de hinek helbestvanên hêje û bi rûmet hene. Van kesan çand û şaristaniya gelê Kurd bi dinyayê dane naskirin û dewlemendiya rewşa bawerî û toreya Kurd, zimanê wî, jiyana wî bi gelên din dane dîtin û nasîn. Ehmedê Xanî, Melayê Cizîrî, Melayê Batê, Feqiyê Teyran, Pertev Begê Hekarî, Cegerxwîn, Osman Sebrî û hwd. ji van kesan in. Lê Osman Sebrî bi serê xwe jiyanekê dewlemend e, ew bi jiyana Kurdistanê ve girêdayî ye. Çiroka wî, rewşa Kurdistanê

bindest ya hezaran salî, di xwe de dide xuyakirin. Hozanê mezin yê bi nav û deng Osman Sebrî, di 12'ê Cotmeha 1993 yan de ji nav me veqetiya û çû ser dilovaniya xwe. Bi mirina wî re hemû Kurdistan kete rewşeke xemgîn, her wekî Osman Sebrî, li Kurdistanê bi awayekî hêzdar tê naskirinê. Wî gelek herêmên Kurdistanê dîtine, bi gelê Kurdistanê re têkiliyên girîng daye çekirin, bi dîroka wî û bi toreya wî re mijûl bûye. Ew gelek caran di welatê xwe de bindest maye û di girtgehên li ser axa Kurdistanê ku, ji aliyên neyaran ve hatibûn çekirin de, hatiye girtin û gelek îşkence ditiye. Helbestên Osman Sebrî ji ronahiya dilên Kurdistanê derdikevin. Ew ji Kurdistanê tu car dûr nîn e. Di demeke xwe yê surgûnê de li ser Dicle û Fıratê didilopîne:

*Ji dil û kezeb evîndarê
Dicle û Fırat im
Nizam bi çiqas bê dilê
xwe dîrî we dijim
Ev çem ji bakûr derdike
ve wek du welat
Yek ta Bîrecik, yê di diçe
nav diyarê Zîn
Melê Cizîrî ilhama xwe ji
vî çemî distand
Gelek mirarî di peravên
Dicle de civand*

Prof. Qanatê Kurdo der barê hozanê mezin de, di pirtûka xwe ya bi navê "Tarîxa Edebîyata Kurdî" de dibêje: "Li paş Cegerxwîn, şêrê serê çiyayên Kurdistanê yê duyemîn Osman Sebrî ye." Qanatê Kurdo dibêje: "Osman Sebrî di sala 1905'an de li gundê Narincê ku li ser Meletiyê ye ji dayîka xwe bûye. Di sala 1915'an de bavê wî çûye ser dilovaniya xwe, apê wî Şukrî ew xwedî kiriye, daye ser xwendinê. Di sala 1922'an de Osman Sebrî dibistana "Ruştîyê" kuta kiriye. Herdu apên wî Şukrî û Nûrî ji ber têkiliya şoreşa Şêx Şehîd di sala

1925'an de li Amedê (Diyarbakirê) hatine dardekirin."

Osman Sebrî ji bo welatê xwe û ji bo gelê Kurd têkoşînekê mezin daye, her wekî li Kurdistanê bi gelek kesan re têkiliyên xwe xurt kirine, rêxistin pêk aniye û wisa ji pênuşa xwe xebitandiye.

Osman Sebrî di gelek rojname û kovarên Kurdî de nivîsên xwe dane weşandin "Hawar, Ronahî, Roja Nû û hwd. di vê mijarê de minak in. Li gorî nivîsa Qanatê Kurdo Osman Sebrî xwendina xwe û zimanzaniya xwe li cem Celadet Bedirxan hînbûye û di navbera salên 1932-1945'an de hemû berhemên xwe di rojname û kovarên Kurdî de, yê ku ji aliyên Celadet Bedirxan û Kamûran Bedirxan ve derdiketin de didan weşandin. Wisa ji tê zanîn ku Osman Sebrî ne tenê helbest nivîsîne, lê wisa ji di hêla pexşanê de berhemên giranbûha afirandine. Ew ji aliyekê din ve ji politikvanekî bi rûmet e, li gorî rewşa Kurd û Kurdistanê, der barê Rohhilata Navîn de xwedî hinek ramanên zanistî ye.

Diwaneke Osman Sebrî bi navê "APO" ji aliyên têkoşerekî Kurd Hemereş ve di sala 1979'an de hatiye çapkirin, lê di vê berhemê de hemû nivîsarên Osman Sebrî tunin. Ew der mafê pirtûka xwe ya bi navê "APO" de wiha dibêje: "Rojekê ji rojan nedihat bîra min ku, ew nivîsarên min ên ku, di nav çil û pênc salan de demeke xweser û rewşeke kambax de hatibûn nivîsîn û pirranya wan di hin kovar û kitêbokên Kurd de hatibûn belavkirin, holê ku bigihîjine ser hev û di dirûvê kitêbekê de bêne çapkirin. Berî her tiştî ez ne helbestvan im, lê gelekî kêfa min ji xwendina wê re tê û car caran ji dinivîsim. Baweriya min ji fêde û qenciya helbestan piir he ye, çî dema helbest, an çîrok bi awayekî rêber û rênas

bêne nivîsandinê dikarin gelekî serwest û hişyar bikin."

**GOTINÊN XAV NAPIJIN
BÊTAV...**

Osman Sebrî rewşa gelê Kurd ji nêzîk ve dibîne û bi helbestan bersiva van pîrgirêkan dide. Ji ber vê yekê, li tu derê bi bingehî nikare bimîne. Li Tirkiyeyê çend caran tê girtin di bin îşkenceyan re derbas dibe. Osman Sebrî li ser vê bûyerê derbasî Sûriyeyê dibe, li wir têkoşîna xwe û rîya xwe ya niştimanperweriyê bi awayekî xurt didomîne. Dîsa tê girtin û darizandin. Dixwaze here Kurdistanê Bakur, li Agiriyê piştgiriyekê bide serwanên Kurd, lê tê girtin, di girtgehê de tê hencirandin. Neyar bi vî ji çîm nakin, wî dişînin Afrîkayê li gelek herêman surgûnê. Neyaran ew timûcar ji welat durrîstine, tu car nehiştine ew mirovên mezin li Kurdistanê bi dilekî geş bimîne û di nav gelê xwe de serfiraz be. Osman Sebrî dizanibû birîna Kurdistanê çî ye û çîma pak nabe, wî gelek neyar kifşkiribûn. Ev neyar axa bûn, beg bûn, paşverû û sê neyaren dîrokî û hemdem bûn. Mijokdarên Erebb, Faris û Tirk...

KESERA WELAT

Helbestên Osman Sebrî li xerîbiyê, di bin îşkenceyan de hatine nivîsandin. Di van helbestan de kesera welat, negihîştin û tîrnedîtina welatê bihuşt heye. Her rêzên helbestên wî de girîneke bi serîhildan, wek birûsk, wek agir amade ne. Gazî keç û xortên Kurd dike, wan dawelî şer û cengê dike, kesera dilê xwe bi siruştî Kurdistanê tîne ziman.

Bi Qulingê re dixafe û hemû rewşa Kurdistanê ya kambax li ber çavan radixe. Osman Sebrî rizgariya Kurdistanê li hember neyaran, di şer û cengê

de didît. Welatparêziya wî bi çand û toreya Kurdî ve girêdayî bû. Wî di dawiya emrê xwe de gelek sal li Şamê mamostefî ji kir û di vê hêlê de, çî ji destê wî hat pêkanî.

Osman Sebrî bi keser mir, bi kesera gelek xwestin û ramanên hêja, ew têr nebû ji evîna xwe. Neyar tu car nehişt ew bi evîna xwe şa bibe. Bi çol û coban di binê destê neyaran de ma, lê ew newestîya, negiriya, netirsiya, baweriya wî tu car ji gelê Kurd sar nebû. Wek mirinê ji Kurdistanê dîr diket carinan, carinan di diwarên girtîgehê de xeyalên bêmirin di hişên xwe de disewirandin. Ev giş dîrok e. Osman Sebrî dîsa li sirgûnê ye, Kurdistan xwîn dikele, neyar her der di xwîn û girînan de hiştiye, ew şax û baxên rengîn di bin piyên neyaran de ax û fixan dikin, lê ew ji welat dûr e... Ji Kurdistan, ji Kurdistanê çar par û ji Kurdistanê Bakur. Wî nivê dilê xwe li bakur hişt, bi kesera van deran şewitî, her wekî piçûkatiya wî li bakurê Kurdistanê derbas bûbû. Bala xwe dide xwe û li xwe mêze dike, lê dinêre ku di welatê xwe de dil û bende ye. Kurdistan ji her aliyê de hatiye dehibandin û xerakirin. Lê li sirgûnê ye, helbestan diafirîne, nivîsarên amade dike, xebatên siyasî didomîne.

Dîsa pêlên rûçikê Osman Sebrî wek pêlên oqyanûsan, pênuşa wî bi kesereke mezin "Quling" digot:

*Ho quling, kuda diçi?
Ber ve bakur kil dibi her
Te rana hustiyê xwe, pîl
bûn ji te pazik û perr
Ji bo çî te zû berdand berî
demê ew germiyân?
Qey diçi nava welat, zo
zanên Kurd serê çîyan
De fermo, venişe, tu
pêlekî em bipeyivîn
Hey e ku gelek najo li wî
erdî em bicivîn*

welat

- Li ser navê İMC Basın-Yayın Ltd. Şti. (adına) Xwedî (Sahibi) Zübeyir Aydar
- Berpirsiyarê Giştî (Genel Yayın Yönetmeni) Abdullah Keskin • Berpirsiyarê Nivîsaran (Yazı İşleri Müdürü) Mazhar Günbat
- Navnîşan (Adres) Başmusahip Sok. Talas Han 16 Kat:3 No:301 Cağaloğlu / İstanbul • Tel: 513 34 33 Tel (fax) 511 50 07
- Berpirsiyariya Ewropa • Postfach: 1531, 5300 Bonn 1, Germany • Tel: (49) 228-630990 • Fax: (49) 228-630715
- Çapkirin (Baskı) Yeni Asya Matbaacılık • Belavkirin (Dağıtım) Birleşik Basın Dağıtım AŞ.